

KARAMAN MERKEZ RAPORU

2019

İÇİNDEKİLER

1. ÖNSÖZ	4
2. DOĞAL YAPI	5
3. SEGE.....	6
4. DEMOGRAFİK YAPI	6
4.1. Nüfus.....	6
4.2. Yaş Grupları.....	7
4.3. Yaş Bağımlılık Oranları	8
5. EKONOMİ.....	8
5.1. İşyeri ve Çalışan Sayılarının Sektörlere göre dağılımı	8
5.2. Öne Çıkan Sektörler	12
5.3. İmalat Sanayi	15
6. EĞİTİM	18
6.1. Eğitim Genel Durumu	18
6.2. Bitirilen Eğitim Düzeyi.....	18
7. SAĞLIK	19
8. TARIM VE HAYVANCILIK	19
8.1. Tarım Alanları	19
8.2. Bitkisel Üretim	19
8.2.1. Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler	19
8.2.2. Sebzeler	21
8.2.3. Meyveler.....	22
8.3. Hayvansal Üretim	23
8.3.1. Canlı Hayvan Sayıları.....	23
8.3.2. Hayvansal Üretim Miktarları.....	24
8.3.3. Kırkılan Hayvan Sayısı	24
8.3.4. Sağılan Hayvan Sayısı	25
8.3.5. Arıcılık Faaliyeti Yapan İşletme Sayısı	26
8.3.6. Tavukçuluk.....	26
9. TURİZM	27
10. ERİŞİLEBİLİRLİK	39
11. DİĞER HUSUSLAR	40
12. GZFT.....	41
13. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	42

GRAFİK DİZİNİ

Grafik 1 Nüfus Durumu.....	6
Grafik 2 2018 Yılı Yaş Grupları	7
Grafik 3 Nüfusun Çocuk, Yetişkin ve Yaşlı Nüfusa Göre Dağılımı	7
Grafik 4 Nüfusun Yaş Bağımlılık Düzeyi	8
Grafik 5 Karaman Merkezde İmalat Sanayinde Çalışan Personel Bilgileri.....	16
Grafik 6 Tarım Alanları.....	19
Grafik 7 Yıllar İtibariyle Kırkılan Hayvan Sayısı.....	25
Grafik 8 Yıllar İtibariyle Sağılan Hayvan Sayısı	25
Grafik 9 Arıcılık Faaliyeti Yapan İşletme Sayısı.....	26
Grafik 10 Yıllar İtibariyle Tavuk Sayıları	26

TABLO DİZİNİ

Tablo 1 Alan Kullanım Dağılımı Tablosu.....	5
Tablo 2 Sektörlere göre toplam sigortalı çalışan sayısı.....	8
Tablo 3 Sektörlere göre toplam işyeri sayısı.....	10
Tablo 4 Sektörlere göre ilçede yoğunlaşma katsayıları	13
Tablo 5 Karaman İl Geneli ve Karaman Merkez İmalat Sanayi Verileri	15
Tablo 6 İmalat Sanayinde Faaliyetler Kollarına Göre Firma Ve Çalışan Sayıları.....	16
Tablo 7 Eğitim Genel Durumu, 2018	18
Tablo 8 Bitirilen Eğitim Düzeyi.....	18
Tablo 9 Sağlık Kurumları, Çalışan Ve Yatak Sayıları, 2018	19
Tablo 10 Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler İstatistikleri, 2018	20
Tablo 11 Sebzeçilik İstatistikleri, 2018.....	21
Tablo 12 Meyvecilik İstatistikleri, 2018	22
Tablo 13 Canlı Hayvan Sayıları, Adet, 2018	23
Tablo 14 Hayvansal Üretim Miktarları, Ton, 2018.....	24
Tablo 15 Belediye Belgeli Konaklama Tesislerine ilişkin Veriler, 2017	27
Tablo 16 İşletme Belgeli Konaklama Tesislerine ilişkin Veriler, 2017	27
Tablo 17 Turizm Envanteri Tablosu	28
Tablo 18 Erişilebilirlik Düzeyi,2013	39

1. ÖNSÖZ

Mevlana Kalkınma Ajansı, TR52 (Konya, Karaman) Düzey 2 Bölgesi için bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, bölgesel gelişmenin sürdürülebilirliğini sağlamak ve bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak amacıyla yönelik olarak faaliyet göstermektedir. Bu amaçlara ulaşmak için kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek istemektedir.

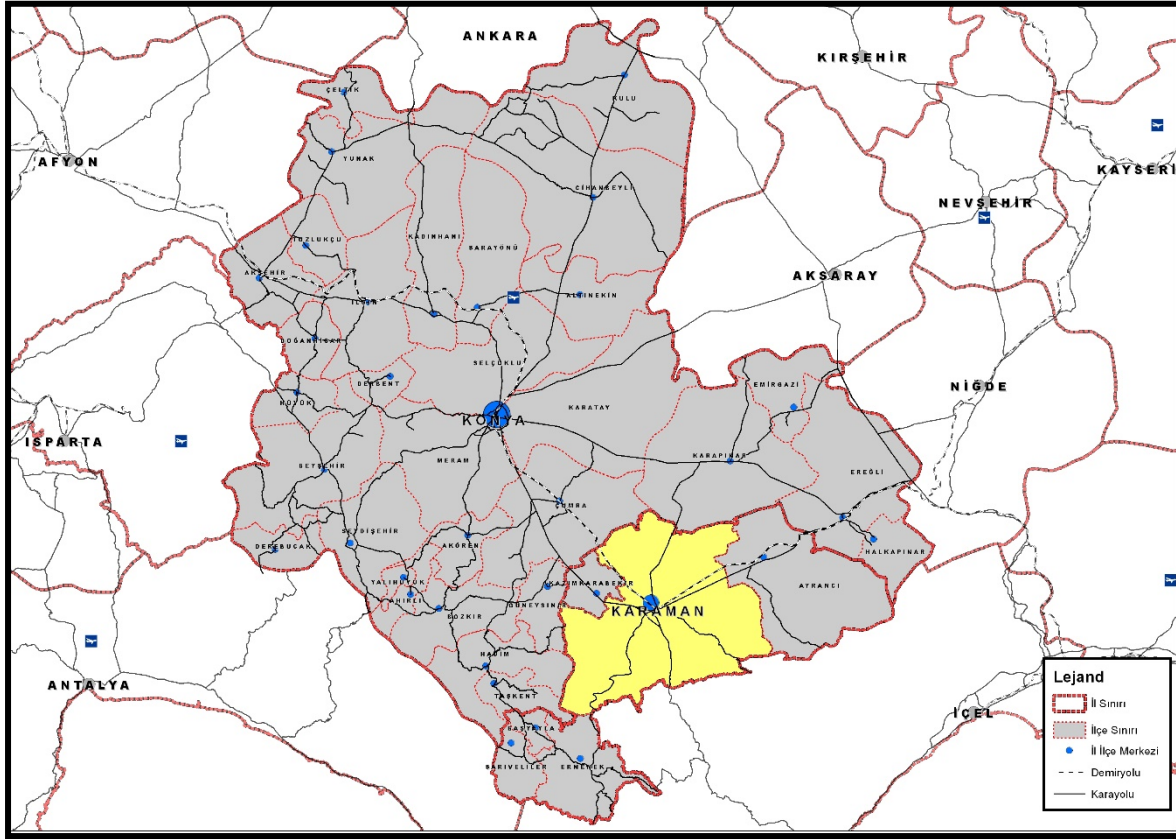
Bölgesel gelişmeye yönelik olarak icra edilecek bütün faaliyetlerin temeli ise bölgenin bütün detayları ile iyi tanınmasından geçmektedir. Bu nedenle, bölgenin kaynak ve olanaklarının doğru şekilde tespit edilmesi, mevcut sahip olunan değerlerin rekabet edebilirlik açısından yeniden yorumlanması ve bölgesel kalkınmayı sürdürülebilir şekilde sağlanmasına yönelik olarak faaliyetlerin birbiri ile ilişkili olarak icra edilmesi gerekmektedir.

Bu amaca yönelik ilk olarak MEVKA, Bölgenin Mevcut Durum çalışması ve 2010-2013 bölge planını hazırlamıştır. Bu işlem yapılırken bölgeyi oluşturan ilçelere yönelik olarak GZFT Analizi çalışması gerçekleştirilmiş ve her ilçe için bir İlçe Raporu hazırlanmıştır. 2012 yılında “2014-2023 Karaman Konya Bölge Planı” hazırlık çalışmaları kapsamında tüm ilçelerde Kaymakamlar başkanlığında kurulan komisyonlar ile 6’şar adet toplantı düzenlenerek, ilçelerin 2023 yılı vizyonları belirlenmiş ve gerçekleştirilmesi öngörülen faaliyetler komisyon tarafından planlanmıştır. 2014 yılında mevcut durumu gösterir ilçe raporları ajansımız uzmanlarınca güncellenmiştir. 2019 yılına gelindiğinde ise ilçelerde yaşanan gelişmelerin görülmesi için ilçe raporları güncellenmiştir.

Bu doküman, İlçenin mevcut durumunu göstermekte ve ilçe potansiyellerin kullanımına yönelik olarak altyapı oluşturacağı düşünülmektedir. İlçe raporlarının hazırlanmasında kurumlar tarafından yayınlanan en güncel veriler kullanılmış olup İlçe Kaymakamlıkları tarafından hazırlanan ilçe brifinglerinden de yararlanılmıştır.

2. DOĞAL YAPI

Karaman il merkezinin deniz seviyesinden ortalama yüksekliği 1.033 metredir. İlin, kuzeyinde Konya, güneyinde Mersin, batısında Antalya ve doğusunda Konya ili Ereğli ilçesi bulunmaktadır. İlçenin yüzölçümü 4.143 km²'dir.

İl merkezi ovada kurulmuş ve genelde ova görünümündedir. Ovanın doğu ve güney bölümü alüvyonlu toprakla batı ve kuzey batı bölümü kolüvyol toprakla kaplıdır. Karaman il sınırları içerisinde bulunan arazinin üçte ikisi dağlıktır. İlin en yüksek dağı, Sarıveliler ilçesinde bulunan, Orta Toroslardaki Yunt Dağı'dır. Hemen güneyinde Torosların uzantıları yer almaktadır. İl merkezinden Konya ve Ereğli'ye doğru deniz seviyesinden 1000-1050 m yükseklikte Karaman Ovası yer almaktadır.

Tablo 1 Alan Kullanım Dağılımı Tablosu

Alan Adı	Merkez/Karaman Alan Kullanım Türü		Karaman Alan Kullanım Türü		Türkiye Alan Kullanım Türü		Merkez/Karaman Alan Kullanım/			
	(Ha)	(%)	(Ha)	(%)	(Ha)	(%)	Karaman (%)	TR52 (%)	28. Orta Anadolu Havzası (ile düşen) Arazi (%)	Türkiye (%)
Tarım Arazisi	138.966,5	33,54	264.880,6	30,03	24.294.680,8	31,00	52,46	5,53	7,42	0,57
Çayır-Mera	140.629,1	33,94	290.098,8	32,88	14.616.687,3	18,65	48,48	13,37	15,68	0,96
Orman	62.457,4	15,08	160.972,3	18,25	21.389.783,0	27,30	38,80	8,91	42,85	0,29
Diğer	72.250,0	17,44	166.241,6	18,84	18.056.548,9	23,04	43,46	10,35	24,16	0,40
Toplam	414.303,0	100	882.193,4	100	78.357.700,0	100	46,96	8,35	12,89	0,53

* Karaman Tarım İl Müdürlüğü (2010), TÜİK (2009), DSI

<https://karaman.tarimorman.gov.tr/Menu/26/Tarimsal-Yapi>

Karaman il merkezinde toplam 414.303 ha kullanım alanı, Karaman toplam kullanım alanının %46,96'sını, Orta Anadolu Havzası kullanım alanının %12,89'unu oluşturmaktadır. Bu alanın %33,54'ünde tarım arazileri, %33,94'ünde çayır-mera alanları, %15,08'inde orman alanları bulunmaktadır. Karaman merkezinde bulunan tarım arazileri, toplam Karaman alanının %52,46'sını kaplamaktadır. Orman alanı, Karaman orman alanının %38,80'ini, Orta Anadolu Havzası orman alanının %42,85'ini oluşturmaktadır.

3. SEGE

Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılması politikası bölgesel gelişme sorununun temel bileşenlerinden bir tanesidir. Toplamda 37 ilçeden oluşan Konya Karaman Bölgesi'nde ilçeler arasında ciddi gelişmişlik farkları yaşanmaktadır. Bölgenin sahip olduğu geniş yüzölçümü nedeniyle kırsal ve kentsel alanlar arasındaki fiziki erişim imkânlarının sınırlı kalması ve buna bağlı olarak da mal, hizmet ve insan akımlarında kaliteli ve verimli bir hizmetin sunulamamasıdır.

Bölgedeki ilçelerin gelişmişlik düzeylerinin sosyo-kültürel ve ekonomik değişkenler yardımıyla ölçülmesi ve birbirleriyle analitik olarak karşılaştırılması TR52 ilçeleri arasındaki gelişmişlik farklılıklarının azaltılmasına yönelik politikaların oluşturulması sürecinde önem taşımaktadır.

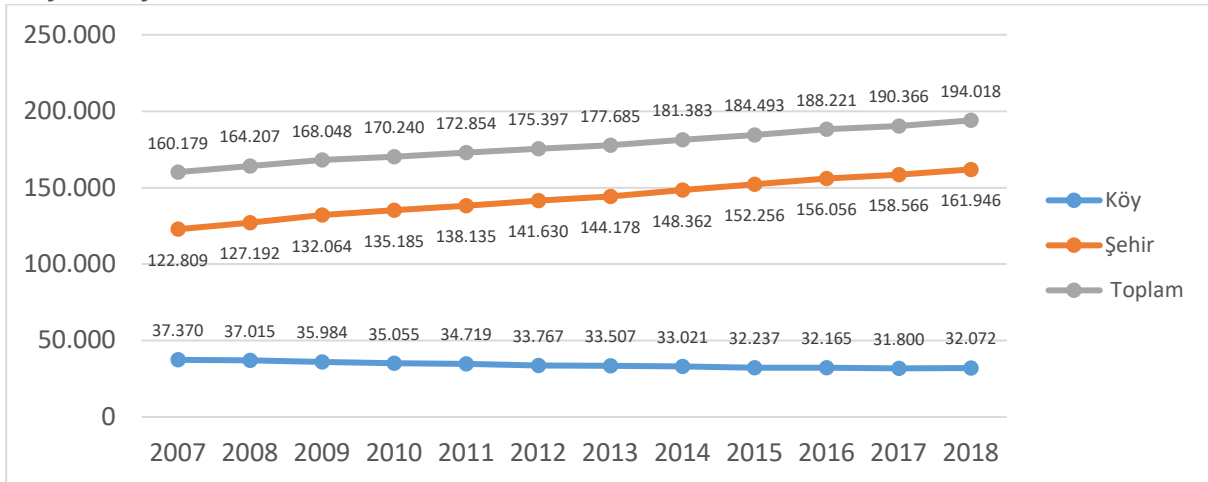
Buna göre 2011 yılında yapılan sosyal gelişmişlik endeksi çalışmasına göre ilçe 37 ilçe arasında 5. sırada yer alırken 2013 yılında da aynı pozisyonun korumuştur. 2019 yılında yapılan çalışmaya göre Konya merkez ilçelerinin ardından 4. sırada yer almıştır.

4. DEMOGRAFİK YAPI

4.1. Nüfus

TÜİK ADNKS verilerine göre İlçe nüfusu 2018 yılı itibarıyla 194.018 kişidir kent nüfusu 161.946 olup nüfusun %83,47'si şehirlerde %16,53'ü de köylerde yaşamaktadır.

Grafik 1 Nüfus Durumu

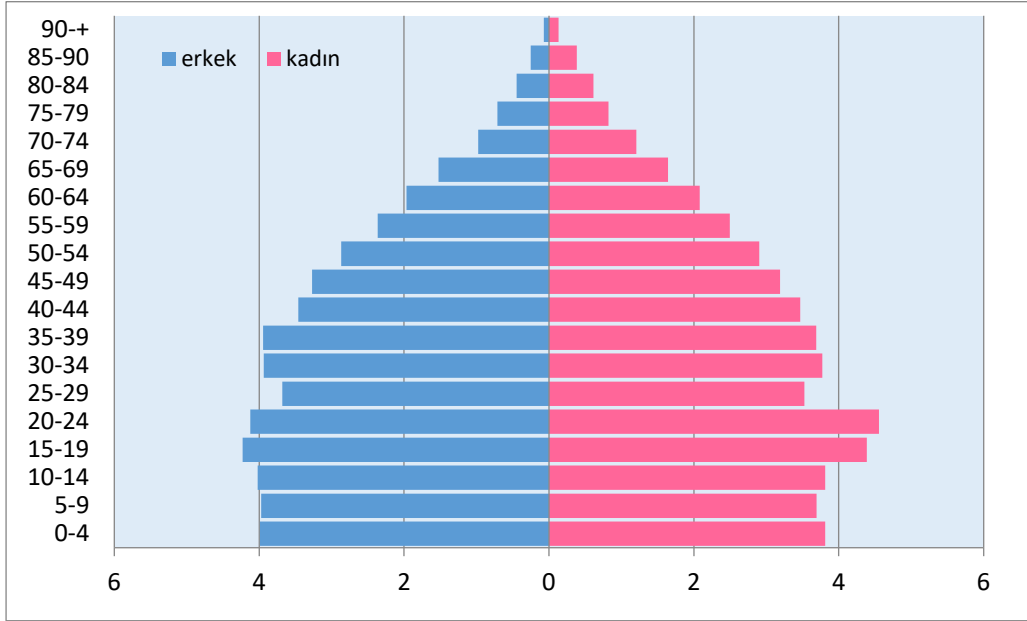

Kaynak: TÜİK, ADNKS, 2018

4.2. Yaş Grupları

Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımına baktığımızda, genel olarak gelişmekte olan bir yapı sergilemekte olup ekonomik hızını artırmaya çalışan yerleşimlerin piramidi özelliklerini taşımaktadır.

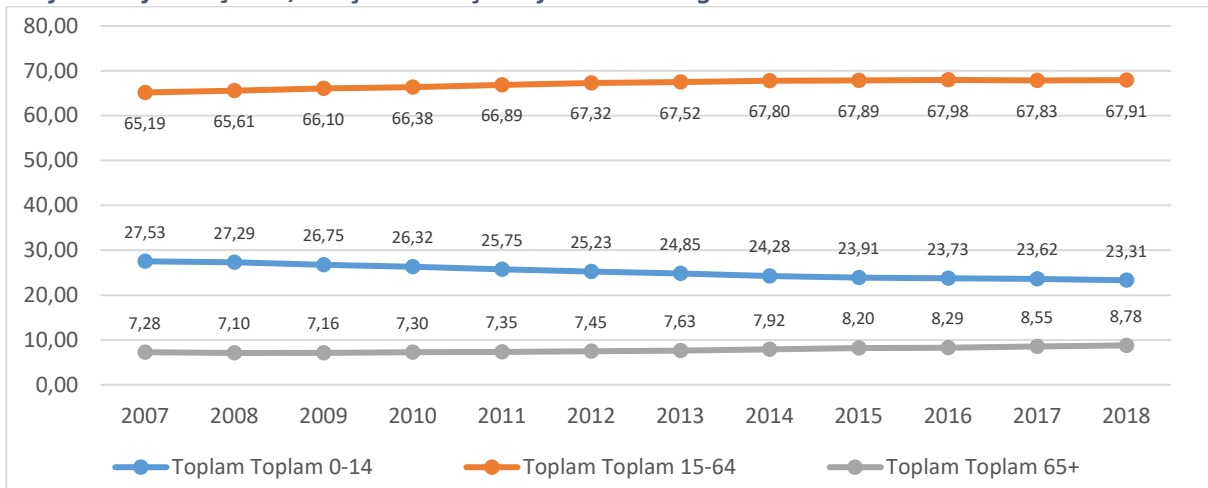
Grafik 2 2018 Yılı Yaş Grupları

Kaynak: TÜİK, ADNKS, 2018

Doğum oranlarında yaklaşık son 15 yıldır düşüş olduğu görülmektedir. Nüfusun çocuk, yetişkin ve yaşlı nüfusa göre dağılımı grafiği verileri incelendiğinde de 0-14 yaş grubunun yıllar itibari ile azalması doğum oranlarındaki düşüşü doğrulayan bir veridir. Bununla birlikte yaşlı nüfustaki artışlar ortalama yaşam süresinin de arttığının bir göstergesidir. 15-24 yaş grubu erkeklerde göç ettiği görülmektedir. Bunun yanı sıra 25-29 yaş grubunda belirgin bir göç eğilimi bulunması dikkat çekicidir. 40 yaş üzeri grupta herhangi bir göç hareketliliği bulunmamaktadır.

Grafik 3 Nüfusun Çocuk, Yetişkin ve Yaşlı Nüfusa Göre Dağılımı

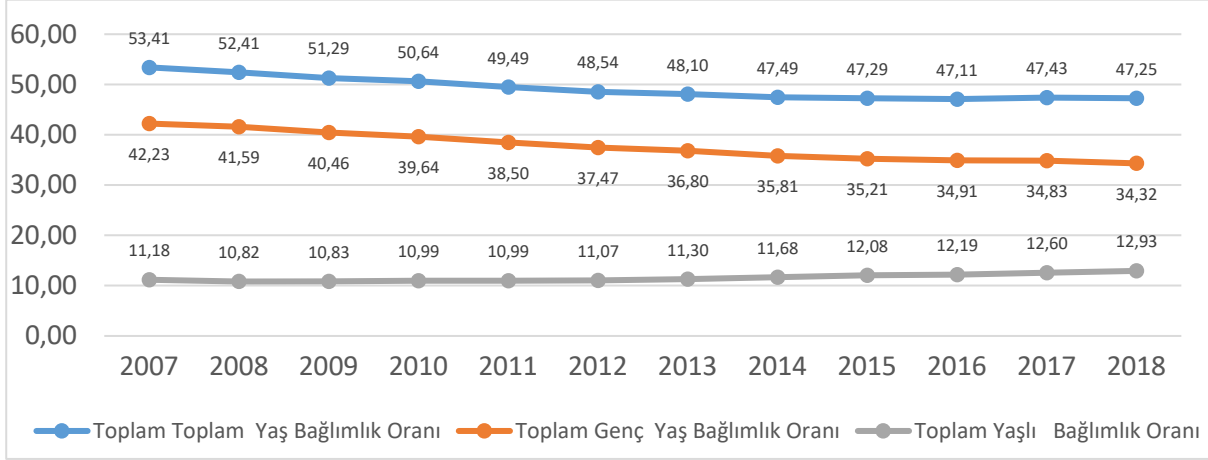
Kaynak: TÜİK, ADNKS, 2018

2018 yılı il merkezi nüfusunun yaş aralıklarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla 15-64 yaş arası nüfusun yer aldığı görülmekte olup toplam nüfusun %67,91'ini (Türkiye ortalaması %67,84), 0-14 yaş aralığındaki nüfus toplam nüfusun %23,31'ini (Türkiye ortalaması %23,39), 65 yaş üstü nüfus ise toplam

nüfusun %8,78'ini (Türkiye ortalaması %8,76), oluşturmaktadır. Türkiye ortalaması ile benzer rakamlara sahiptir.

4.3. Yaş Bağımlılık Oranları¹

Grafik 4 Nüfusun Yaş Bağımlılık Düzeyi

Kaynak: TÜİK, ADNKS, 2018

İl merkezinde 2007-2018 yılları arasında çocuk yaş bağımlılık oranında sürekli bir düşüş olduğu bunun tersine yaşlı bağımlılık oranlarında da 2013 yılından itibaren bir artış olduğu görülmektedir. Bu da bize şunu göstermektedir; doğum oranlarında giderek düşüş ve yaşam süresinde de artış yaşanmaktadır. Çocuk bağımlılık oranındaki düşüş, yaşlı bağımlılık oranındaki artıştan fazla olduğu için toplam bağımlılık oranının da 2007 yılından bu yana düşüş eğiliminde olduğu görülmektedir.

5. EKONOMİ

İç Anadolu'yu Akdeniz'e bağlayan karayolu ve demiryolunun buradan geçmesi, ayrıca tarihi ipek yolu üzerinde bulunması, Karaman'ın bugünkü ekonomik hayatını da etkilemiştir. Karaman'ın ekonomik faaliyetleri tarım ve hayvancılık yanında sanayi ve ticarete de dayanmaktadır.

5.1. İşyeri ve Çalışan Sayılarının Sektörlere göre dağılımı

Tablo 2 Sektörlere göre toplam sigortalı çalışan sayısı

SEKTÖRLER	2015	2016	2017	2018
Gıda ürünlerinin imalatı	13.714	14.691	14.375	12.965
Eğitim	2.048	3.505	3.329	3.428
Perakende ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	2.056	1.988	2.282	2.377
Bina inşaatı	3.691	2.950	3.335	2.321
Binalar ile ilgili hizmetler ve çevre düzenlemesi faaliyetleri	2.155	1.461	2.010	2.130
Bina dışı yapıların inşaatı	992	1.411	1.740	1.100
Büro yönetimi, büro destek ve iş destek faaliyetleri	715	654	846	1.096
Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	877	876	1.014	1.091
Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	1.270	1.263	1.154	1.067
İnsan sağlığı hizmetleri	567	547	708	835
Toptan ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	2.026	801	849	819
Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	549	932	1.014	813

¹ **Yaş Bağımlılık Oranı:** Bir ülkede çalışan (15-64) her 100 kişinin, bakmakla yükümlü olduğu çalışmayan (0-14 ile 65+) kişi sayısıdır. Bu oran çocuklar için ve yaşlılar için ayrı ayrı hesaplanarak ülkelerin gelişmişlik seviyeleri ortaya çıkarılır. Bir ülkede çalışan nüfus ne kadar çok ise o ülke için o kadar gelişmiştir diyebiliriz.

SEKTÖRLER	2015	2016	2017	2018
Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	547	612	621	647
Özel inşaat faaliyetleri	800	824	788	635
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	328	379	446	501
Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	556	460	529	479
Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	348	378	381	456
Diğer madencilik ve taş ocaklığı	234	265	308	448
Giyim eşyalarının imalatı	283	346	368	433
Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	410	357	434	349
Güvenlik ve soruşturma faaliyetleri	343	347	479	346
Konaklama	340	295	311	343
Taşımacılık için depolama ve destekleyici faaliyetler	343	282	324	315
Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç); saz, saman ve benzeri malzemelerden örülerek yapılan eşyaların imalatı	264	267	296	305
Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı	200	205	281	283
Barınacak yer sağlanmaksızın verilen sosyal hizmetler	284	286	307	274
Mobilya imalatı	194	222	240	267
Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik test ve analiz faaliyetleri	247	195	252	260
Diğer hizmet faaliyetleri	235	146	257	240
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	39	254	254	231
Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	261	247	217	228
Hukuk ve muhasebe faaliyetleri	186	179	219	214
Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	149	166	195	208
Atığın toplanması, ıslahı ve bertarafı faaliyetleri; maddelerin geri kazanımı	233	225	207	195
Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı	110	114	145	155
Gayrimenkul faaliyetleri	65	91	109	133
Elektrikli teçhizat imalatı	118	147	108	118
İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri	56	59	42	107
Finansal hizmet faaliyetleri (Sigorta ve emeklilik fonları hariç)	115	100	103	105
İstihdam faaliyetleri	166	134	100	99
Bilgisayarların, kişisel eşyaların ve ev eşyalarının onarımı	86	81	94	89
Diğer imalatlar	72	65	80	85
Yatılı bakım faaliyetleri	35	45	52	80
Telekomünikasyon	22	42	70	78
Kanalizasyon	76	79	77	75
Spor faaliyetleri, eğlence ve dinlence faaliyetleri	36	18	50	71
Ormancılık ile endüstriyel ve yakacak odun üretimi	508	59	183	66
Üye olunan kuruluşların faaliyetleri	68	52	51	57
Suyun toplanması, arıtılması ve dağıtılması	63	59	54	56
Posta ve kurye faaliyetleri	26	21	18	54
Diğer mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	21	21	37	41
Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili faaliyetler	33	41	33	38
Tekstil ürünlerinin imalatı	49	39	37	37
İçeceklerin imalatı				35
Ana metal sanayii	28	14	24	30
Finansal hizmetler ile sigorta faaliyetleri için yardımcı faaliyetler	27	24	28	30
Reklamcılık ve piyasa araştırması	31	22	28	26
Bilgi hizmet faaliyetleri	184	184	182	22
Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler	29	32	30	15
Sinema filmi, video ve televizyon programları yapımıcılığı, ses kaydı ve	6	24	20	14

SEKTÖRLER	2015	2016	2017	2018
müzik yayımlama faaliyetleri				
Yayımcılık faaliyetleri	7	4	10	13
Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	39	42	42	12
Sigorta, reasürans ve emeklilik fonları (Zorunlu sosyal güvenlik hariç)	6	13	11	11
Veterinerlik hizmetleri	12	14	19	11
Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	40	44	47	9
Balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği	5	4	2	7
Kiralama ve leasing faaliyetleri	7	2	10	6
Programcılık ve yayıncılık faaliyetleri	2	1	2	5
Kütüphaneler, arşivler, müzeler ve diğer kültürel faaliyetler	6	6	8	5
Kumar ve müşterek bahis faaliyetleri	7	5	5	4
Madencilik destekleyici hizmet faaliyetleri	7	6	7	4
Diğer ulaşım araçlarının imalatı		1		1
Yaratıcı sanatlar, gösteri sanatları ve eğlence faaliyetleri			1	1
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	1			
Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı			1	
İyileştirme faaliyetleri ve diğer atık yönetimi hizmetleri	9			
Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	2	2	3	
Genel Toplam	39.664	39.727	42.293	39.504

Kaynak: SGK, 2019

Karaman Merkezde çalışan sayısının en fazla gıda ürünlerinin imalatı sektöründe bulunduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla eğitim, perakende ticaret (motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç) sektörleri takip etmektedir.

Tablo 3 Sektörlere göre toplam işyeri sayısı

SEKTÖRLER	2015	2016	2017	2018
Perakende ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	566	586	654	678
Bina inşaatı	387	368	407	334
Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	297	304	308	294
Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	171	172	194	197
Toptan ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	163	168	181	189
Gıda ürünlerinin imalatı	166	173	187	184
Özel inşaat faaliyetleri	113	128	138	135
Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı	89	101	132	130
Binalar ile ilgili hizmetler ve çevre düzenlemesi faaliyetleri	131	144	152	129
Büro yönetimi, büro destek ve iş destek faaliyetleri	87	99	112	120
Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	82	90	97	103
Eğitim	58	84	94	100
Hukuk ve muhasebe faaliyetleri	76	82	98	93
Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	71	67	77	72
Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik test ve analiz faaliyetleri	40	43	55	67
Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	47	41	53	55
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	43	48	49	54
Gayrimenkul faaliyetleri	23	29	43	54
Bina dışı yapıların inşaatı	70	63	52	53
Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı	33	34	40	51
Taşımacılık için depolama ve destekleyici faaliyetler	51	53	50	50

SEKTÖRLER	2015	2016	2017	2018
Giyim eşyalarının imalatı	41	43	45	47
Mobilya imalatı	38	44	40	42
Güvenlik ve soruşturma faaliyetleri	47	44	49	42
Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	38	33	39	40
Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç); saz, saman ve benzeri malzemelerden örülerek yapılan eşyaların imalatı	37	33	44	40
İnsan sağlığı hizmetleri	34	35	41	39
Konaklama	45	45	45	39
Diğer hizmet faaliyetleri	35	37	43	38
Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	30	35	35	36
Diğer madencilik ve taş ocaklığı	25	28	30	30
Üye olunan kuruluşların faaliyetleri	23	24	28	28
Bilgisayarların, kişisel eşyaların ve ev eşyalarının onarımı	21	18	25	28
İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri	8	13	9	20
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	2	10	10	19
Spor faaliyetleri, eğlence ve dinlence faaliyetleri	13	13	18	17
Finansal hizmet faaliyetleri (Sigorta ve emeklilik fonları hariç)	18	16	16	17
Finansal hizmetler ile sigorta faaliyetleri için yardımcı faaliyetler	13	11	15	16
Diğer mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	7	7	12	14
Barınacak yer sağlanmaksızın verilen sosyal hizmetler	13	14	14	13
Elektrikli teçhizat imalatı	10	11	11	13
Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	10	13	13	13
Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	10	11	10	11
Reklamcılık ve piyasa araştırması	11	7	14	10
Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili faaliyetler	11	11	12	10
Suyun toplanması, arıtılması ve dağıtılması	10	9	8	9
Ana metal sanayii	9	8	9	9
Veterinerlik hizmetleri	8	9	11	9
Bilgi hizmet faaliyetleri	4	5	6	9
Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler	4	5	5	8
Telekomünikasyon	8	6	6	8
Diğer imalatlar	7	6	6	7
Sigorta, reasürans ve emeklilik fonları (Zorunlu sosyal güvenlik hariç)	5	8	7	7
Posta ve kurye faaliyetleri	10	8	4	7
Tekstil ürünlerinin imalatı	5	5	5	6
Yatılı bakım faaliyetleri	2	4	5	6
Ormancılık ile endüstriyel ve yakacak odun üretimi	12	11	16	6
Kiralama ve leasing faaliyetleri	5	2	9	6
İstihdam faaliyetleri	3	4	13	5
Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	3	4	4	5
Yayımcılık faaliyetleri	2	1	2	5
Kütüphaneler, arşivler, müzeler ve diğer kültürel faaliyetler	4	3	4	4
Atığın toplanması, ıslahı ve bertarafı faaliyetleri; maddelerin geri kazanımı	6	5	4	4
Kanalizasyon	2	3	3	3
Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	3	3	3	3
Sinema filmi, video ve televizyon programları yapımıcılığı, ses kaydı ve	4	5	3	3

SEKTÖRLER	2015	2016	2017	2018
müzik yayımlama faaliyetleri				
Madencilik destekleyici hizmet faaliyetleri	5	3	3	3
Balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği	1	2	1	2
Kumar ve müşterek bahis faaliyetleri	3	3	3	2
İçeceklerin imalatı				1
Diğer ulaşım araçlarının imalatı		1		1
Yaratıcı sanatlar, gösteri sanatları ve eğlence faaliyetleri			1	1
Programcılık ve yayıncılık faaliyetleri	1	1	1	1
Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	1	1	1	
İyileştirme faaliyetleri ve diğer atık yönetimi hizmetleri	2			
Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı			1	
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	1			
Genel Toplam	3.434	3.558	3.935	3.904

Kaynak: SGK, 2019

2018 yılı itibarıyla Karaman Merkezde toplam 3.904 kayıtlı işyeri vardır Sektörlere göre toplam işyeri sayıları incelendiğinde; ilçede perakende ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç) sektörü ilk sırada yer alırken bunu sırasıyla; bina inşaatı, kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı takip etmektedir.

5.2. Öne Çıkan Sektörler

YOĞUNLAŞMA KATSAYISI (YK) (LOCATION QUOTIENT)

YK genelde bir sektörün belli bir bölgedeki yığılmasını ulusal referansla ölçmeye yararmaktadır. Bir sektörün YK değerinin 1’den büyük çıkması sektörün o bölgede yoğunlaştığı anlamına gelmektedir. Öte yandan bir sektördeki kat sayının zaman içerisindeki değişimine bakılarak sektörün yoğunlaşmasının azaldığı ya da arttığı gözlemlenebilir. Ayrıca bu değişime bakılarak daha önce bölgede yoğunlaşma göstermemesine ancak zaman içerisinde yoğunlaşan sektörlerle özel önem verilebilir. Ancak diğer yandan YK değeri 1’den büyük çıkan her sektörü bölgede rekabetçi olarak yorumlamak doğru değildir.

$$YK_i = (a_i/a_t) / (A_i/A_t)$$

- a_i =ilçenin i sektöründeki toplam istihdamı
- a_t = ilçenin toplam istihdamı
- A_i = bölgenin i sektöründeki toplam istihdamı
- A_t = bölgenin toplam istihdamı

Yoğunlaşma Katsayısı ile ilgili Açıklama: Yoğunlaşma katsayısı ile TR52 bölgesi içindeki x sektörde istihdam edilen kişi sayısının ilçelere pay edilmesi ile oransal olarak hangi ilçelerin öne çıktığını görmüş oluyoruz. Yani ilçenin en fazla istihdamının hangi sektörde olduğunu gösteren bir rakam değildir. Hatta ilçede en az istihdam o sektörde bile olsa yoğunlaşma katsayısı yüksek çıkabilmektedir. Örneğin TR52’de x sektöründe 2 kişi istihdam ediliyor olsun ve bunun biri A biri de B ilçesinde, ancak A ve B ilçelerindeki istihdam sayıları da en az x sektöründe olsa bile bu sektörün yoğunlaşma oranı A ve B ilçelerinde çok yüksek çıkacaktır.

Karaman Merkeze ait ekonomik veriler Sosyal Güvenlik Kurumu’ndan temin edilmiştir. Elde edilen veriler kapsamında “nace rev 2” 2’li kodda işyeri ve sigortalı çalışan sayıları analiz edilmiştir. Bu analizde amaç TR52 düzey 2 bölgesine göre söz konusu yerleşimde spesifik olarak yoğunlaşmanın yaşandığı sektörlerin tespit edilmesidir. Bunun için ise “Location Quotient” yöntemi kullanılmıştır. İmalat sanayi yoğunlaşması “Yoğunlaşma Katsayısı (YK) Analizi ile imalat sanayi 2’li kodda 2018 yılı için yapılmıştır.

Tablo 4 Sektörlere göre ilçede yoğunlaşma katsayıları

Karaman Merkez	YK	İSTİHDAM	İstihdam %
Kâğıt ve kâğıt ürünlerinin imalatı	4,233	647	1,64
Kanalizasyon	4,025	75	0,19
Gıda ürünlerinin imalatı	4,023	12965	32,82
İstihdam faaliyetleri	2,897	99	0,25
Telekomünikasyon	2,727	78	0,20
Diğer madencilik ve taş ocakçılığı	2,048	448	1,13
İçeceklerin imalatı	2,030	35	0,09
Barınacak yer sağlanmaksızın verilen sosyal hizmetler	1,573	274	0,69
Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	1,526	208	0,53
Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç); saz, saman ve benzeri malzemelerden örülerek yapılan eşyaların imalatı	1,480	305	0,77
Balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği	1,463	7	0,02
Bina dışı yapıların inşaatı	1,456	1100	2,78
Sinema filmi, video ve televizyon programları yapımcılığı, ses kaydı ve müzik yayımlama faaliyetleri	1,391	14	0,04
Büro yönetimi, büro destek ve iş destek faaliyetleri	1,350	1096	2,77
Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	1,347	349	0,88
Atığın toplanması, ıslahı ve bertarafı faaliyetleri; maddelerin geri kazanımı	1,166	195	0,49
Özel inşaat faaliyetleri	1,107	635	1,61
Binalar ile ilgili hizmetler ve çevre düzenlemesi faaliyetleri	1,055	2130	5,39
Diğer imalatlar	1,033	85	0,22
Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	0,973	479	1,21
Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	0,951	1091	2,76
Diğer hizmet faaliyetleri	0,949	240	0,61
Giyim eşyalarının imalatı	0,907	433	1,10
Konaklama	0,885	343	0,87
Mobilya imalatı	0,874	267	0,68
İnsan sağlığı hizmetleri	0,842	835	2,11
Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	0,821	456	1,15
Bina inşaatı	0,796	2321	5,88
Spor faaliyetleri, eğlence ve dinlence faaliyetleri	0,786	71	0,18
Posta ve kurye faaliyetleri	0,741	54	0,14
Perakende ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	0,739	2377	6,02
Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik test ve analiz faaliyetleri	0,731	260	0,66
Yatılı bakım faaliyetleri	0,727	80	0,20
Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili faaliyetler	0,726	38	0,10
Eğitim	0,715	3428	8,68
Bilgisayarların, kişisel eşyaların ve ev eşyalarının onarımı	0,707	89	0,23
Taşımacılık için depolama ve destekleyici faaliyetler	0,703	315	0,80
Madencilik destekleyici hizmet faaliyetleri	0,669	4	0,01
Elektrikli teçhizat imalatı	0,666	118	0,30
Finansal hizmet faaliyetleri (Sigorta ve emeklilik fonları hariç)	0,648	105	0,27
Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	0,631	1067	2,70

Hukuk ve muhasebe faaliyetleri	0,578	214	0,54
Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı	0,571	155	0,39
Ormanlık ile endüstriyel ve yakacak odun üretimi	0,563	66	0,17
Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	0,555	228	0,58
Güvenlik ve soruşturma faaliyetleri	0,536	346	0,88
Toptan ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	0,527	819	2,07
Suyun toplanması, arıtılması ve dağıtılması	0,501	56	0,14
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	0,491	231	0,58
Finansal hizmetler ile sigorta faaliyetleri için yardımcı faaliyetler	0,487	30	0,08
Üye olunan kuruluşların faaliyetleri	0,462	57	0,14
Diğer mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,459	41	0,10
Reklamcılık ve piyasa araştırması	0,455	26	0,07
Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı	0,430	283	0,72
Veterinerlik hizmetleri	0,425	11	0,03
Programcılık ve yayıncılık faaliyetleri	0,418	5	0,01
Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	0,397	813	2,06
Bilgi hizmet faaliyetleri	0,397	22	0,06
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	0,354	501	1,27
Gayrimenkul faaliyetleri	0,342	133	0,34
Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler	0,338	15	0,04
Sigorta, reasürans ve emeklilik fonları (Zorunlu sosyal güvenlik hariç)	0,335	11	0,03
İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri	0,295	107	0,27
Kumar ve müşterek bahis faaliyetleri	0,293	4	0,01
Yayımcılık faaliyetleri	0,282	13	0,03
Tekstil ürünlerinin imalatı	0,190	37	0,09
Diğer ulaşım araçlarının imalatı	0,154	1	0,00
Kütüphaneler, arşivler, müzeler ve diğer kültürel faaliyetler	0,108	5	0,01
Yaratıcı sanatlar, gösteri sanatları ve eğlence faaliyetleri	0,097	1	0,00
Kiralama ve leasing faaliyetleri	0,080	6	0,02
Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	0,071	12	0,03
Ana metal sanayii	0,049	30	0,08
Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	0,010	9	0,02
Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	0,000		0,00
Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	0,000		0,00
İyileştirme faaliyetleri ve diğer atık yönetimi hizmetleri	0,000		0,00
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	0,000		0,00
Toplam KARAMAN		39504	

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu verileri kullanılarak hesaplanmıştır.

Buna göre; ilçede yoğunlaşma yaşanan sektör sayısı 19'dur. Kâğıt ve kâğıt ürünlerinin imalatı, kanalizasyon, gıda ürünlerinin imalatı yoğunlaşmanın fazla olduğu ilk üç sektör olarak karşımıza çıkmaktadır.

5.3. İmalat Sanayi

Karaman sanayisi, daha çok tarıma dayalı olarak gelişmiştir. İmalat-gıda sanayisinin alt grubu olan bisküvi ve çikolata sanayisinde Karaman, ülke üretiminde önemli bir yer kaplar. Türkiye bisküvi üretiminin % 35' i, bulgur üretiminin ise %20'si Karaman'dan karşılanmaktadır. Bisküvi ve gıda sanayisi Karaman'da gıda makineleri imalat sektörünü, ambalaj sektörü gibi sektörleri tetiklemiştir.

Karaman Organize Sanayi Bölgesi 1980'li yıllarda sanayi alanı olarak başlamış 1990 yılında Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın tescili ile Organize Sanayi Bölgesi hüviyeti kazanmıştır. OSB'de 186 adet sanayi tesisi bulunmaktadır. Bunların 172 tanesi faal durumdadır. Karaman OSB üzerinde faaliyette olan firmalar gıda, makine, ambalaj ve kâğıt, maden ve toprak, soğuk hava gibi sektörler üzerinde yoğunlaşmıştır. Organize Sanayi Bölgesinde yaklaşık 2 milyon m² alanın Serbest Bölge ilan edilmesi için gereken imar düzenleme çalışmaları, fizibilite etüdü, şirket kuruluşu ve diğer çalışmalar yapılmıştır.

Karaman'da UHT süt, yoğurt, peynir, ayran ve süt tozu gibi ürünlere yönelik 3'ü büyük ölçekli olmak üzere 15 tesis mevcuttur. Ayrıca 250 ha alanda kurulacak olan Tarıma Dayalı İhtisas (Süt Sığırcılığı) Organize Sanayi Bölgesi; 5.300 sağmal büyükbaş kapasiteli 50 adet işletme faaliyet gösterebilecektir. Yer seçimi kesinleştirilmiş olup, müteşebbis heyetin belirlenmesi süreci devam etmektedir.

2017 yılında Karaman yaklaşık 160 ülkeye 318.281.000 \$ tutarında ihracat gerçekleştirmiştir. Kişi başına ihracat sıralamasında Türkiye'de 13. sıradadır.

Karaman'ın 2017 yılı sonunda 8,7 Milyon GSYH'ye ulaşmış durumdadır. Kişi başına GSHY de 35.344 TL ile Türkiye'de 18. Sırada yer almaktadır.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından açıklanan 2017 İlk 500 firma arasında Karaman'dan 1 firma, 2017 ikinci 500 firma arasında Karaman'dan 3 firma yer alma başarısı göstermiştir.

Tablo 5 Karaman İl Geneli ve Karaman Merkez İmalat Sanayi Verileri

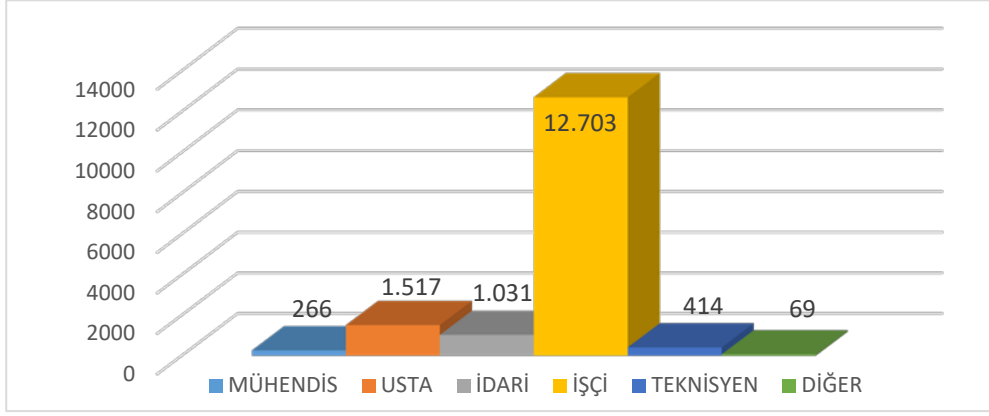
	KARAMAN MERKEZ	KARAMAN İL GENELİ
Firma sayısı :	167	204
Kapasite raporu sayısı :	187	230
Toplam çalışan sayısı :	16.000	17.083
Toplam Açık Alan (m2) :	11.507.122	65.186.663
Toplam Kapalı Alan (m2) :	1.109.118	9.341.730

Kaynak: TOBB veri tabanı, 2019

İmalat sanayine yönelik TOBB² verilerine göre Karaman il genelinde faaliyet gösteren firmaların yaklaşık %81'i ve imalat sanayinde çalışanların yaklaşık %82'si Karaman Merkezde bulunmaktadır.

² Bu veriler sadece TOBB'a kayıtlı olan firmaları içermektedir. Bu nedenle diğer kurumların verileri ile uyuşmayabilir.

Grafik 5 Karaman Merkezde İmalat Sanayinde Çalışan Personel Bilgileri

Kaynak: TOBB veri tabanı, 2019

Karaman Merkezde imalat sanayinde çalışan personellerin çoğunluğunu işçiler oluşturmakta olup bu oran yaklaşık %79'udur. Mühendis sayısı ise oldukça az olup toplam çalışan personelin %1,66'sı kadardır.

Tablo 6 İmalat Sanayinde Faaliyetler Kollarına Göre Firma Ve Çalışan Sayıları³

Sıra	Kodu	Açıklama	Firma Sayısı Karaman Merkez	Firma Sayısı Karaman İl Geneli	Çalışan sayısı Karaman Merkez	Çalışan Sayısı Karaman İl Geneli
1	08.11	Süsleme ve yapı taşları ile kireç taşı, alçı taşı, tebeşir ve kayağantaşı (arduvaz-kayraktaşı) ocakçılığı	11	21	333	446
2	28.93	Gıda, içecek ve tütün işleme makineleri imalatı	16	16	351	351
3	10.71	Ekmek, taze pastane ürünleri ve taze kek imalatı	15	16	10.346	10.358
4	10.72	Peksimet ve bisküvi imalatı; dayanıklı pastane ürünleri ve dayanıklı kek imalatı	13	14	11.113	11.238
5	10.61	Öğütülmüş hububat ve sebze ürünleri imalatı	10	11	5.363	5.460
6	10.91	Çiftlik hayvanları için hazır yem imalatı	12	13	226	228
7	10.82	Kakao, çikolata ve şekerleme imalatı	10	12	10.468	10.482
8	08.12	Çakıl ve kum ocaklarının faaliyetleri; kil ve kaolin çıkarımı	4	12	95	210
9	01.47	Kümes hayvanları yetiştiriciliği	10	11	73	75
10	23.63	Hazır beton imalatı	6	10	83	137
11	28.22	Kaldırma ve taşıma ekipmanları imalatı	10	10	184	184
12	35.11	Elektrik enerjisi üretimi	4	9	38	75

³ Bazı firmalar 1'den fazla faaliyet kodunda üretim yaptıkları için hem firma sayıları hem de çalışan sayıları birden çok faaliyet kodunda tekrar tekrar sayılmıştır. Bu sebeple tablodaki toplam rakamlar ile Karaman Merkez ve ilde bulunan toplam firma sayısı ve toplam çalışan sayısı ile örtüşmemektedir.

Sıra	Kodu	Açıklama	Firma Sayısı Karaman Merkez	Firma Sayısı Karaman İl Geneli	Çalışan sayısı Karaman Merkez	Çalışan Sayısı Karaman İl Geneli
13	10.51	Süthane işletmeciliği ve peynir imalatı	8	9	614	630
14	82.92	Paketleme faaliyetleri	6	7	580	599
15	10.39	Başka yerde sınıflandırılmamış meyve ve sebzelerin işlenmesi ve saklanması	5	7	1.678	1.713
16	16.10	Ağaçların biçilmesi ve planıalanması	5	5	145	145
17	31.09	Diğer mobilyaların imalatı	7	7	212	212
18	28.29	Başka yerde sınıflandırılmamış diğer genel amaçlı makinelerin imalatı	7	7	109	109
19	28.30	Tarım ve ormancılık makinelerinin imalatı	7	7	66	66
20	22.21	Plastik tabaka, levha, tüp ve profil imalatı	7	7	190	190

Kaynak: TOBB veri tabanı, 2019

İmalat sanayinde faaliyet kollarına göre firma ve çalışan sayıları incelendiğinde; karaman merkezde Gıda, içecek ve tütün işleme makineleri imalatında faaliyet gösteren firma sayısının en fazla olduğu görülmektedir. Ayrıca bu alanda faaliyet gösteren firmaların tamamı Karaman Merkezde bulunmakta olup ilçelerinde bu kolda faaliyet gösteren firma bulunmamaktadır.

İmalat sanayinde çalışan personellerin yaklaşık %80'i gıda sektöründe istihdam edilmektedir. En fazla personel istihdam edilen faaliyet kolları sırasıyla; Peksimet ve bisküvi imalatı; dayanıklı pastane ürünleri ve dayanıklı kek imalatı, Kakao, çikolata ve şekerleme imalatı ve Ekmek, taze pastane ürünleri ve taze kek imalatıdır.

2018 yılı itibarıyla ilçede toplam 861 kayıtlı sigortalı çalışan vardır. Sektörlere göre toplam sigortalı çalışan sayıları incelendiğinde ilçede en fazla eğitim sektöründe istihdam sağlandığı görülmektedir. Bunu sırasıyla; eğitim, Perakende ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç) ve bina inşaatı takip etmektedir. 2018 yılında çalışan sayısının düştüğü görülmekte olup bunun ekonomik bunalımdan kaynaklandığı düşünülmektedir.

6. EĞİTİM

6.1. Eğitim Genel Durumu

Tablo 7 Eğitim Genel Durumu, 2018

	OKUL KURUM	ÖĞRENCİ	DERSLİK	ÖĞRETMEN	Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı	Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayısı
İLKOKUL	64	11.539	888	813	13,0	14,2
LİSE	34	10.748	672	910	16,0	11,8
OKUL ÖNCESİ	16	3.704	76	109	48,7	34,0
ORTAOKUL	50	12.706	523	814	24,3	15,6
Genel Toplam	164	38697	2159	2646	17,9	14,6

Kaynak: Milli Eğitim Müdürlüğü, 2018

2018 yılı itibari ile Karaman Merkezde 2.159 derslik, 2.646 öğretmen ve 38.697 öğrenci bulunmaktadır. Karaman il genelinde derslik başına düşen öğrenci sayısı 17,3 iken öğretmen başına düşen öğrenci sayısı 14,7 olup Konya il geneli ile kıyaslandığında bu rakamlar sırasıyla 20,0 ve 14,7'dir. Dolayısıyla Karaman Merkezde derslik sayısının ve öğretmen sayılarının genel itibariyle yeterli olduğunu söyleyebiliriz. Ancak okul öncesi verilerine bakıldığında rakamların yüksekliği dikkat çekmektedir. Karaman il genelinde de bu rakamlar yüksek olup derslik başına yaklaşık 46 öğrenci düşerken, öğretmen başına 34 öğrenci düşmektedir. Konya il genelindeki okul öncesi eğitim rakamlarına göre derslik başına yaklaşık 18 öğrenci düşerken, öğretmen başına 14 öğrenci düşmektedir. Bu durumun Karaman merkez ve karaman bağlı tüm ilçelerde okul öncesi eğitime yönelik öğretmen ve derslik sayısının öğrenci sayısına göre yetersiz olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Okul öncesi eğitime ilişkin okullaşma oranlarına bakıldığında; Milli Eğitim Bakanlığı verilerine göre 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Türkiye’de okulöncesi eğitimde 5 yaş grubunda net okullaşma oranı % 66,88 iken bu oran Karaman ilinde %75,34’dür. Karaman il genelinde okul öncesi eğitime talep fazladır.

6.2. Bitirilen Eğitim Düzeyi

Tablo 8 Bitirilen Eğitim Düzeyi

	Bilinmeyen	Okuma Yazma Bilmeyen	Okuma Yazma Bilen Fakat Bir Okul Bitirmeyen	İlkokul	İlköğretim	Ortaokul Veya Dengi Meslek Ortaokul	Lise Ve Dengi Meslek Okulu	Yüksekokul veya Fakülte	Yüksek Lisans*
2008	3,5	5,4	20,6	36,1	12,1	3,5	13,7	4,9	0,1
2009	2,4	5,0	19,8	35,7	13,0	3,4	14,4	6,1	0,2
2010	2,2	4,4	19,0	28,5	20,0	3,8	15,4	6,2	0,3
2011	1,7	3,9	18,6	26,2	22,8	3,2	15,7	7,4	0,4
2012	1,3	2,8	18,9	25,8	23,3	3,2	16,2	7,9	0,4
2013	1,4	2,7	18,5	25,3	23,9	3,1	15,4	9,1	0,5
2014	0,9	2,7	10,6	31,4	19,9	7,7	16,3	9,9	0,5
2015	0,8	2,6	10,2	30,9	17,2	9,8	16,9	10,8	0,6
2016	0,8	2,3	9,4	29,9	15,7	11,8	17,7	11,5	0,6
2017	1,1	2,2	9,0	30,5	16,1	10,8	17,4	11,8	0,9

*5 Veya 6 Yıllık Fakülteler Dahil

Kaynak: Milli Eğitim Müdürlüğü, 2018

2017 yılı itibariyle Karaman merkezde okuma yazma bilmeyenlerin oranı % 2,2 iken bu oran Türkiye genelinde %2’dir. Yüksek lisans mezunları bakımından da %1 olan Türkiye değerlerinin altında kalmıştır. Bunlar dışında Türkiye genelinden iyi bir yapı sergilemektedir.

7. SAĞLIK

Tablo 9 Sağlık Kurumları, Çalışan Ve Yatak Sayıları, 2018

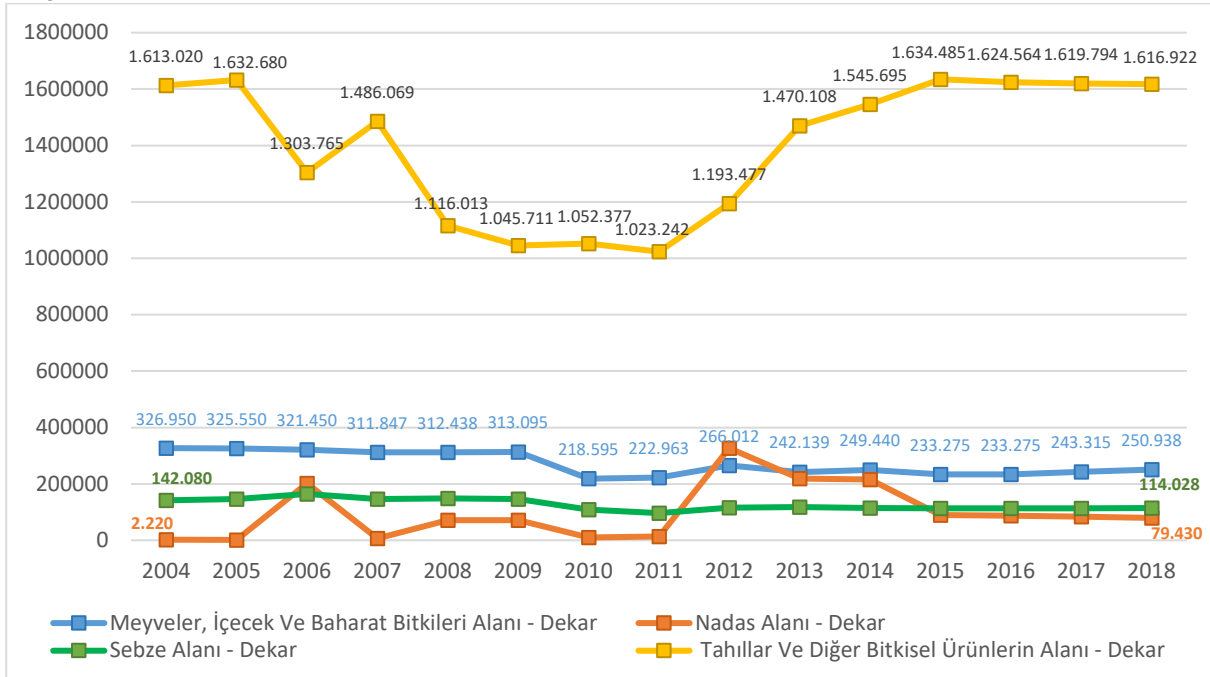
1.Basamak Sağlık Hizmeti Veren Kurumlar				
	ASM Sayısı	ASM Hekim Sayısı	ASM Hemşire, Ebe ve Diğer Sağlık Personeli Sayısı	
KARAMAN Merkez	17	64	55	
2.Basamak Sağlık Hizmeti Veren Kurumlar				
	Hastane Sayısı	Hekim Sayısı	Hemşire, Ebe ve Diğer Sağlık Personeli Sayısı	YATAK SAYISI
Karaman Devlet Hastanesi	1	120	552	400
Özel Hastane	2	40	61	93

Kaynak: Sağlık İl Müdürlüğü, 2018

8. TARIM VE HAYVANCILIK

8.1. Tarım Alanları

Grafik 6 Tarım Alanları

Kaynak: TÜİK, 2019

2004 yılından 2018 yılına kadar olan süreçte sebze, meyve, içecek ve baharat bitkileri alanlarında azalma yaşanırken nadas alanları ile tahıllar ve diğer bitkisel ürünler alanlarında artış olduğu görülmektedir.

8.2. Bitkisel Üretim

8.2.1. Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler

2018 yılı bitkisel üretim istatistikleri incelendiğinde; Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler grubunda Karaman il genelinde üretilen ürünlerde Karaman Merkez'in ağırlığının çok yüksek olduğu yani ürünlerin önemli bir kısmının Merkez'de üretildiği görülmektedir. Karaman il genelinde üretilen Tahıllar

ve Diğer Bitkisel Ürünler grubundaki tüm ürünlerin % 80,76'sı Karaman Merkezde üretilmektedir. Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler grubunda en fazla ekilen ürün durum buğdayıdır. Durum buğdayı her ne kadar verimlilik bakımından iyi bir durum sergilemese de, Karaman sanayisine girdi sağlayan bir ürün olması bakımından önemli olup verimliliğinin artırılması gerekmektedir. 2014 yılı ile kıyaslandığında ekilen alan yaklaşık %16 azalırken üretim miktarında yaklaşık %18 artış olduğu yani söz konusu yıllar içinde verimin artmış olduğu ve daha da artırılması gerektiği düşünülmektedir. Üretim miktarı bakımından incelendiğinde, en fazla üretilen ürün Şeker Pancarı'dır. Bunu sırasıyla Mısır (Silaj), Mısır ve Yonca (Yeşilot) takip etmektedir.

Tablo 10 Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler İstatistikleri, 2018⁴

	KARAMAN MERKEZ	KARAMAN İL GENELİ	MERKEZ/İL (%)
Şeker Pancarı			
Ekilen Alan	94.146	97.064	96,99
Hasat Edilen	94.146	96.972	97,09
Üretim Miktarı	647.799	663.313	97,66
Verim	6.881	6.840	
Mısır (Silaj)			
Ekilen Alan	39.750	50.990	77,96
Hasat Edilen	39.750	50.990	77,96
Üretim Miktarı	249.950	301.516	82,90
Verim	6.288	5.913	
Mısır			
Ekilen Alan	252.914	302.767	83,53
Hasat Edilen	252.914	302.767	83,53
Üretim Miktarı	247.836	308.201	80,41
Verim	980	1.018	
Yonca (Yeşilot)			
Ekilen Alan	36.000	39.993	90,02
Hasat Edilen	36.000	39.993	90,02
Üretim Miktarı	216.000	233.801	92,39
Verim	6.000	5.846	
Durum Buğdayı			
Ekilen Alan	308.222	544.161	56,64
Hasat Edilen	308.222	542.483	56,82
Üretim Miktarı	82.112	151.172	54,32
Verim	266	279	
Arpa (Biralık)			
Ekilen Alan	234.002	369.687	63,30
Hasat Edilen	234.002	368.438	63,51
Üretim Miktarı	61.118	99.681	61,31
Verim	261	271	

Kaynak: TÜİK, 2018

Ekilen alan bakımından şeker pancarı 6.sırada yer almasına rağmen üretim miktarı en fazla olan üründür. Bu durumun veriminin yüksek olmasından kaynaklanmakta olup Karaman Merkezde en yüksek verime sahip tarla bitkisidir. Karaman il genelinde üretilen şeker pancarının % 97,66'sı Karaman merkezde üretilmektedir. Mısır ve silajlık mısır kıyaslandığında mısırın ekim alanı silajlık mısırın ekim alanının yaklaşık 8 katı kadar olmasına rağmen üretim miktarları çok yakın olmakla birlikte silajlık

⁴ Tabloda tüm ürünlere yer verilmemiş olup üretim miktarı fazla olan ürünlere yer verilmiştir.

mısırın üretimi daha fazladır. Dolayısıyla Silajlık mısır verimi yüksek olan bir ürün olup şeker pancarından sonra 2. sırada yer almaktadır. Yonca da benzer şekilde ekim alanı görece düşük olsa da üretim miktarı bakımından şeker pancarı ve mısırlardan sonra gelmektedir. Verim bakımından da 3.sırada yer almakta olup 2016 yılında Karaman merkezdeki en yüksek verime sahip olan ürünken 2018 yılında yoncadaki verim düşüşü ve şeker pancarındaki verim artışı nedeniyle 3.sıraya gerilemiştir.

Üretim miktarı ve ekim alanı görece düşük olsa da Karaman il genelindeki Fiğ (Macar) üretiminin %98,55'i Karaman merkezde üretilmektedir.

8.2.2. Sebzeler

Tablo 11 Sebzeçilik İstatistikleri, 2018⁵

	KARAMANMERKEZ	KARAMANİLGENELİ	MERKEZ/İL (%)
Domates (Sofralık)			
Ekilen Alan	11.156	13.365	83,47
Üretim Miktarı	80.529	89.591	89,89
Karpuz			
Ekilen Alan	18.250	19.245	94,83
Üretim Miktarı	76.650	83.065	92,28
Domates (Salçalık)			
Ekilen Alan	10.000	10.545	94,83
Üretim Miktarı	71.839	74.851	95,98
Hıyar (Sofralık)			
Ekilen Alan	8.255	9.142	90,30
Üretim Miktarı	37.179	40.011	92,92
Kavun			
Ekilen Alan	10.410	11.210	92,86
Üretim Miktarı	31.230	36.030	86,68
Biber (Sivri)			
Ekilen Alan	6.004	6.694	89,69
Üretim Miktarı	19.217	20.654	93,04
Soğan (Kuru)			
Ekilen Alan	7.200	8.700	82,76
Üretim Miktarı	17.270	19.845	87,02
Patlıcan			
Ekilen Alan	4.003	4.343	92,17
Üretim Miktarı	14.022	14.427	97,19
Lahana (Beyaz)			
Ekilen Alan	4.000	4.450	89,89
Üretim Miktarı	14.000	14.847	94,30

Kaynak: TÜİK, 2018

2018 yılı bitkisel üretim istatistikleri incelendiğinde; Karaman il genelinde yetiştirilen sebzelerin %91 gibi önemli bir kısmı Karaman Merkezde üretilmektedir. Dolayısıyla Karaman ilçelerinin sebze üretimine katkısı oldukça düşük düzeydedir. En fazla üretilen ürünler sırasıyla; sofralık domates, karpuz ve salçalık domatestir. En fazla ekimi yapılan ürün ise karpuzdur. Karaman il genelinde üretilen karpuzun %92,28'i Karaman Merkezde üretilmektedir. 2014 yılından bu yana incelendiğinde sofralık domatesin ekim alanında ve üretim miktarında yaklaşık %65 oranında ciddi bir artış gözlenmekte olup

⁵ Tabloda tüm ürünlere yer verilmemiş olup üretim miktarı fazla olan ürünlere yer verilmiştir.

Beyaz lahana, taze soğan, pırasa, ıspanak gibi ürünlerin ekim alanlarında bir azalma yaşanmıştır. Üretim miktarı ve ekim alanı görece düşük olsa da Karaman il genelindeki Turp (Bayır), Hıyar (Turşuluk), Acur, Lahana (Kırmızı), tere, roka üretiminin tamamı Karaman Merkezde üretilmektedir.

8.2.3. Meyveler

Tablo 12 Meyvecilik İstatistikleri, 2018⁶

	KARAMAN MERKEZ	KARAMAN İL GENELİ	MERKEZ/İL (%)
Elma (Starking)			
Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı	3.850.000	4.163.927	92,46
Meyve Vermeyen Yaşta Ağaç Sayısı	780.000	934.523	83,47
Toplu Meyveliklerin Alanı	120.032	131.487	91,29
Üretim Miktarı	250.240	271.123	92,30
Verim	65	65	
Diğer Elmalar			
Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı	1.540.000	3.408.800	45,18
Meyve Vermeyen Yaşta Ağaç Sayısı	1.010.000	1.167.515	86,51
Toplu Meyveliklerin Alanı	22.007	29.958	73,46
Üretim Miktarı	69.300	216.312	32,04
Verim	45	63	
Elma (Golden)			
Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı	780.000	1.375.790	56,69
Meyve Vermeyen Yaşta Ağaç Sayısı	200.000	297.685	67,19
Toplu Meyveliklerin Alanı	18.052	33.052	54,62
Üretim Miktarı	49.920	77.672	64,27
Verim	64	56	
Elma (Granny Smith)			
Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı	245.000	348.845	70,23
Meyve Vermeyen Yaşta Ağaç Sayısı	87.500	132.728	65,92
Toplu Meyveliklerin Alanı	10.010	13.081	76,52
Üretim Miktarı	15.680	22.933	68,37
Verim	64	66	
Kiraz			
Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı	170.000	398.637	42,65
Meyve Vermeyen Yaşta Ağaç Sayısı	98.000	213.787	45,84
Toplu Meyveliklerin Alanı	5.800	19.347	29,98
Üretim Miktarı	8.160	13.045	62,55
Verim	48	33	

Kaynak: TÜİK, 2018

2018 yılı meyve üretimine ilişkin veriler incelendiğinde; karaman il genelinde üretilen meyvelerin %64,52'si Karaman Merkezde üretilmektedir. Dolayısıyla diğer ürün gruplarına göre meyvecilikte ilçelerin katkısının görece fazla olduğu görülmektedir. Karaman merkezde en çok üretilen meyve elmadır. Karaman ili, 2018 yılı verilerine göre, elma üretiminde Isparta'dan sonra ikinci sırada yer almıştır. Meyve veren ağaç sayıları bakımından Karaman ülke genelinde ilk sırada Isparta ise 4. sırada yer almıştır. Karaman en fazla ağaca sahip il olmasına rağmen üretim miktarında ilk sırada yer alamaması verimin düşük olmasındandır. Verim ile ilgili veriler de bu durumu doğrulamakta olup illerin verimleri kıyaslandığında (tüm elma türlerinin verimlerinden ortalama bir değer hesaplandığında) Isparta yine ilk sırada yer almakta iken Karaman 11.sırada yer almıştır.

⁶ Tabloda tüm ürünlere yer verilmemiş olup üretim miktarı fazla olan ürünlere yer verilmiştir.

Karaman ilinde üretilen elmanın (tüm elma türleri toplamının) %65,45'i Karaman merkezde üretilmektedir. TÜİK veri tabanında yer alan elma türlerinden Amasya elması dışındaki elmalar Karaman merkezde üretilmekte olup en fazla üretilen elma türü Starking'tir. Ağaç sayıları bakımından da yine Starking'in öne çıktığı görülmektedir. 2014 yılından itibaren veriler incelendiğinde verim değerlerinde bir artış gözlenmekte ancak bu değerlerin daha da artırılması gerektiği düşünülmektedir. 2018 yılı verilerine göre verimi en yüksek olan meyveler sırasıyla; Çilek, Şaraplık Üzümler, Sofralık Üzüm-Çekirdekli, Kurutmalık Üzüm-Çekirdekli olup üzüm türlerinin verimleri her ne kadar karaman merkezde üretilen meyvelere görece yüksek olsa da 2014 yılından bu yana üzüm verimlerinde ciddi bir düşüş yaşanmış ve il geneli değerlere göre verimi düşük kalmaktadır.

8.3. Hayvansal Üretim

2018 yılı hayvansal üretim istatistikleri, TÜİK resmi istatistik programı kapsamında elde edilen en güncel veriler ile derlenmiştir. Hayvancılık istatistikleri; canlı hayvan sayıları, hayvansal üretim, arıcılık, tavukçuluk, kırkılan ve sağılan hayvan istatistikleri alt başlıkları şeklinde verilmiştir.

8.3.1. Canlı Hayvan Sayıları

Canlı hayvan sayılarına ait istatistiklere bakıldığında; Karaman il genelinde bulunan canlı hayvan sayısının yaklaşık %51'i Karaman Merkezde bulunmaktadır. 2018 yılında en fazla canlı hayvan merinos koyunu olduğu ve kıl keçisinin onu takip ettiği görülmektedir. . Karaman ili genelindeki merinos koyununun %89'u Karaman merkezde bulunmaktadır. 2014 yılından itibaren veriler incelendiğinde merinos koyununun sayısında yaklaşık %17 kadar bir azalma olurken kıl keçisi sayısında %20 oranında artış olduğu görülmekte olup toplam canlı hayvan sayısı ise %11,6 oranında artmıştır.

Tablo 13 Canlı Hayvan Sayıları, Adet, 2018⁷

*	KARAMAN MERKEZ	KARAMAN İL GENELİ	MERKEZ/İL (%)
Koyun (Merinos) Canlı	118.479	133.118	89,00
Keçi (Kıl Keçisi Ve Diğerleri) Canlı	108.606	188.542	57,60
Koyun (Yerli Ve Diğerleri) Canlı	98.733	337.656	29,24
Süt Sığırları Canlı (Saf Kültür)	27.130	35.774	75,84
Süt Sığırları Canlı (Kültür Melezi)	8.863	13.371	66,29
Buzağı Ve Dana Canlı (Sığır Saf Kültür)	4.070	8.031	50,68
Keçi (Tiftik) Canlı	3.291	3.537	93,04
Saf Kültür Sığırları Canlı	2.714	4.871	55,72
Eşek Canlı	1.380	1.847	74,72
Buzağı Ve Dana Canlı (Sığır Kültür Melezi)	1.329	4.073	32,63

Kaynak: TÜİK,2018

*Yaş grupları ve cinsiyetleri farklı olan veriler toplulaştırılarak tabloya işlenmiştir.

⁷ Tabloda tüm ürünlere yer verilmemiş olup üretimi fazla olan ürünlere yer verilmiştir.

8.3.2. Hayvansal Üretim Miktarları

2018 yılı hayvansal üretim miktarlarına bakıldığında en fazla sığır sütü (kültür) üretildiği ve 2014 yılından bu yana üretimde sürekli bir artış olduğu görülmekte olup bu artışın kültür sığırları sayısındaki artıştan kaynaklandığı görülmektedir. Nitekim yerli sığır sayısındaki ve yerli sığır sütündeki azalmalar da kültür sığırlarına doğru bir eğilimi işaret etmektedir.

2014 yılından bu yana üretimdeki artışlar incelendiğinde; her ne kadar görece az üretilse de, en fazla artış yaklaşık %138 ile tiftik keçisi sütünde meydana gelmiştir. Bunu yerli koyun sütü %100 artış ile takip etmektedir.

Karaman merkezde toplam 29.765 kovan bulunmaktadır. Bunların yaklaşık %97'si yeni tip kovan olmasına rağmen 2014 yılından bu yana eski tip kovan sayısında %102 oranında artış yaşanmıştır. Yılda 324 ton doğal bal üretimi yapılmakta olup bu değer Karaman il genelinde üretilen doğal balın yaklaşık %60'lık kısmını oluşturmaktadır.

Tablo 14 Hayvansal Üretim Miktarları, Ton, 2018⁸

	KARAMAN MERKEZ	KARAMAN İL GENELİ	MERKEZ/İL (%)
Sığır Sütü (Kültür) (Manda Sütü Hariç)	59.213	80.131	73,90
Sığır Sütü (Kültür Melezi) (Manda Sütü Hariç)	14.246	22.576	63,10
Koyun Sütü, Yerli Ve Diğerleri, İşlenmemiş	4.991	14.239	35,05
Keçi Sütü (Kıl Keçisi Ve Diğerleri), İşlenmemiş	6.760	11.094	60,93
Koyun Sütü, Merinos, İşlenmemiş	3.965	4.223	93,89
Arılar (Kovan Halinde), Yeni Tip (kovan sayısı)	28.855	61.837	46,66
Arılar (Kovan Halinde), Eski Tip (kovan sayısı)	910	1.378	66,04
Doğal Bal	324	542	59,78

Kaynak: TÜİK, 2018

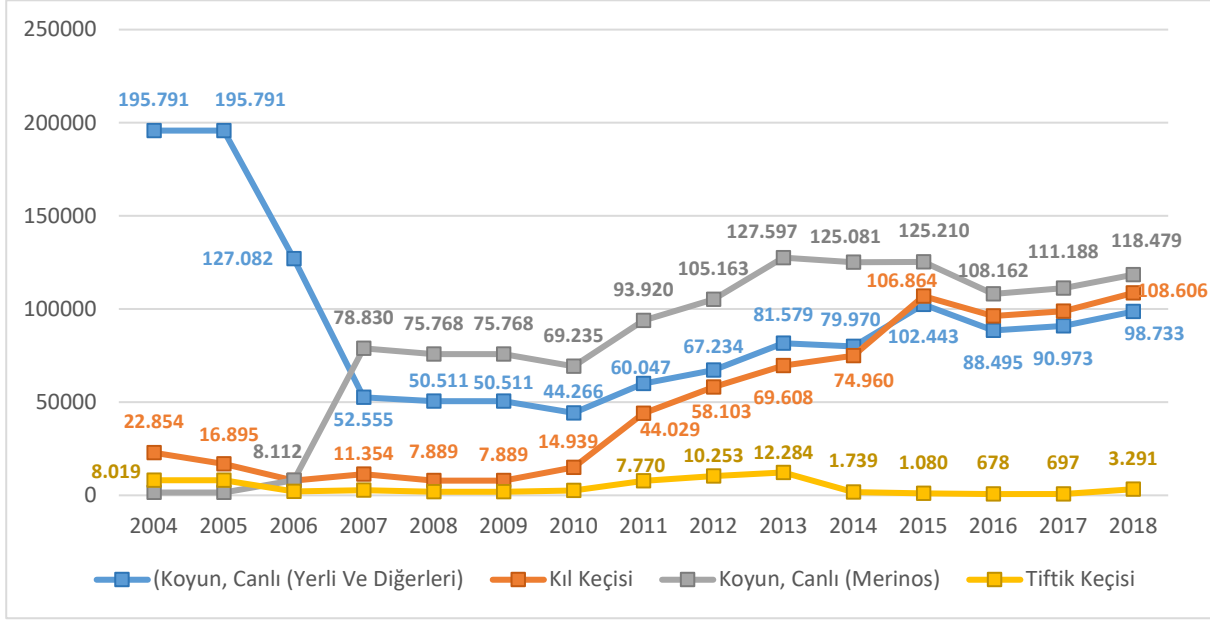
8.3.3. Kırkılan Hayvan Sayısı

2004-2018 yılları arasında kırkılan hayvan sayılarına ait istatistikler aşağıdaki grafikte verilmiştir. Buna göre 2018 yılında toplam kırkılan hayvan sayısı 329.109 olup en fazla merinos koyunu kırılmaktadır. Kırkılan hayvanların %36'sı merinos koyunu, %33'ü kıl keçisi, %30'u yerli koyun %1 oranında da tiftik keçisidir.

Karaman il genelinde kırkılan hayvanların % 49,67'si Karaman merkezde yer almaktadır. Karaman il geneli rakamlarının, merinos koyununun %89'u ve tiftik keçisinin de %93'ü Karaman Merkez tarafından gerçekleştirilmektedir.

⁸ Tabloda tüm ürünlere yer verilmemiş olup üretimi fazla olan ürünlere yer verilmiştir.

Grafik 7 Yıllar İtibariyle Kırkılan Hayvan Sayısı

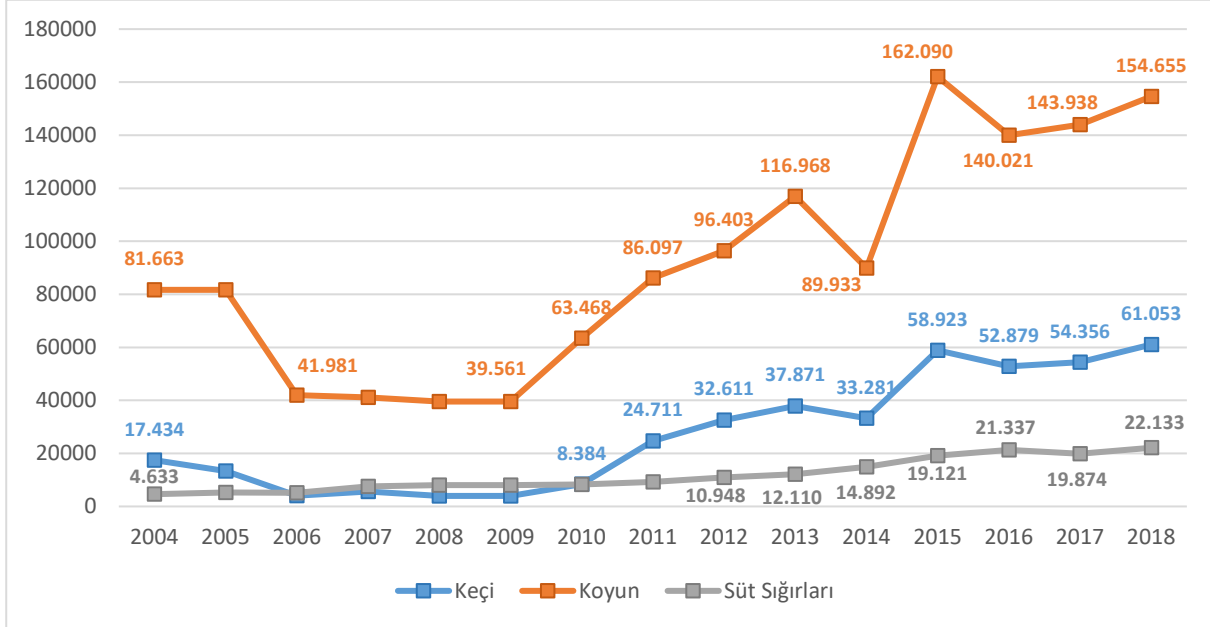

Kaynak: TÜİK, 2018

8.3.4. Sağılan Hayvan Sayısı

2004-2018 yılları arasında sağılan hayvan sayılarına ait istatistikler aşağıdaki grafikte verilmiştir. Buna göre 2018 yılında toplam sağılan hayvan sayısı 237.841'dir. En fazla sağılan hayvan sayısı koyundadır. Karaman merkezdeki sağılan hayvanların %65'i koyun, %26'sı keçi ve %9'u da sığırdır. Karaman il genelinde sağılan hayvanların yaklaşık %57'si Karaman merkezde yer almaktadır.

Grafik 8 Yıllar İtibariyle Sağılan Hayvan Sayısı

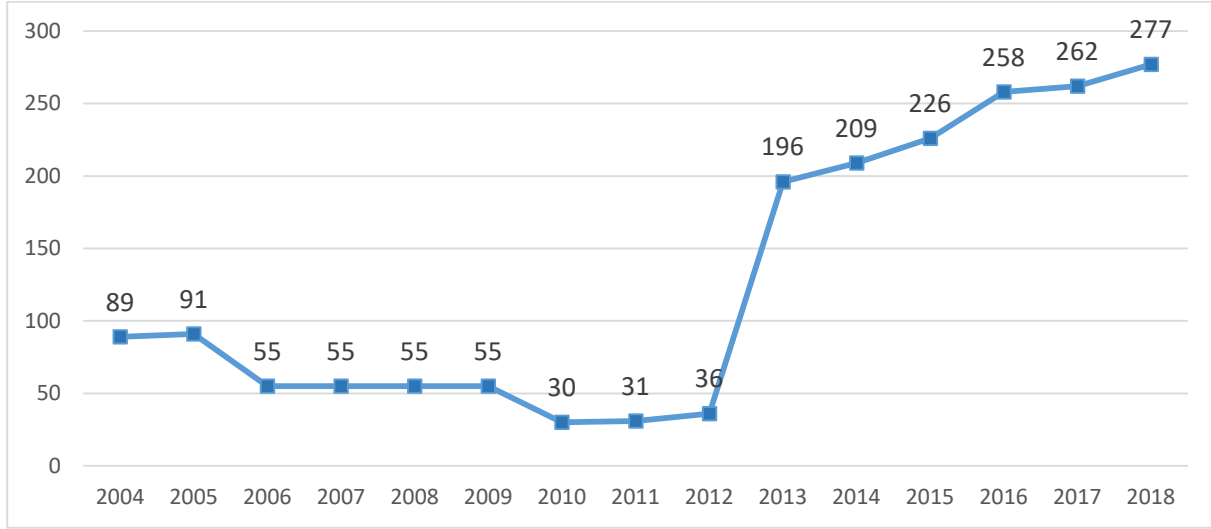

Kaynak: TÜİK, 2018

8.3.5. Arıcılık Faaliyeti Yapan İşletme Sayısı

2004-2018 yılları arasındaki arıcılık faaliyeti yapan işletme sayısı 277'dir. Karaman ili genelinde yer alan işletmelerin yaklaşık %36'sı Karaman merkezde yer almaktadır.

Grafik 9 Arıcılık Faaliyeti Yapan İşletme Sayısı

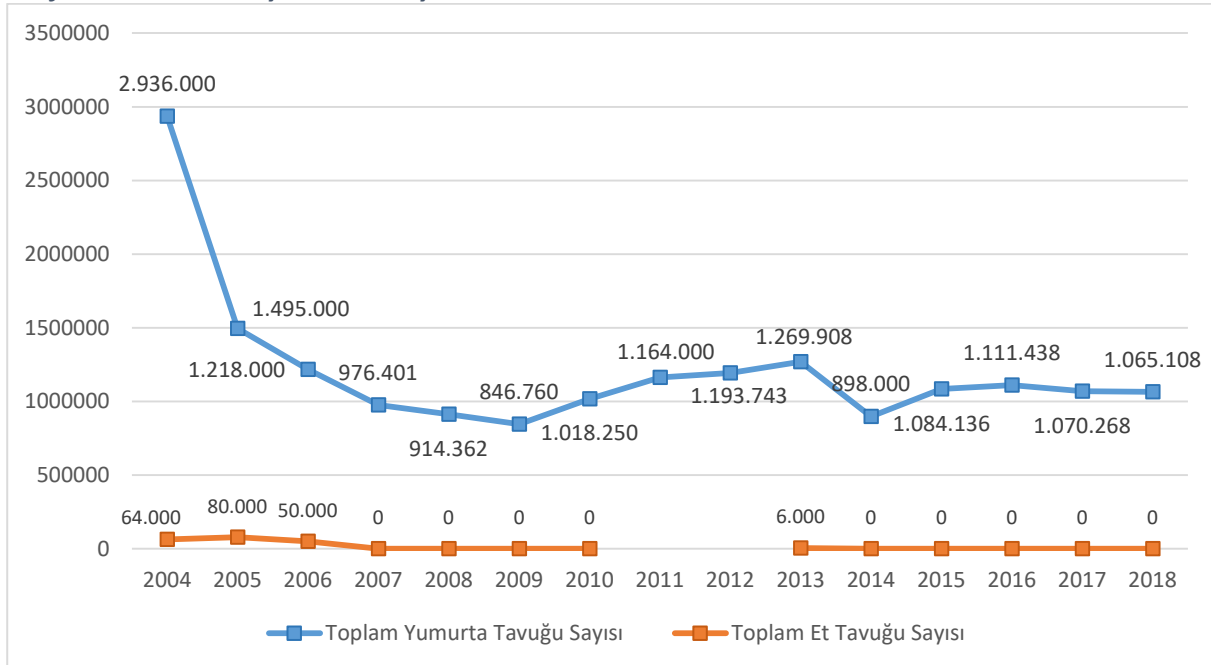

Kaynak: TÜİK, 2018

8.3.6. Tavukçuluk

2004-2018 yılları arasındaki tavukçuluk istatistikleri aşağıdaki tabloda verilmiştir. 2018 yılı verilerine göre Karaman il genelindeki yumurta tavuğu sayısının yaklaşık %89'u Karaman merkezde yer almaktadır. Et tavuğu üretimi bulunmamaktadır.

Grafik 10 Yıllar İtibariyle Tavuk Sayıları

Kaynak: TÜİK, 2018

9. TURİZM

Karaman sahip olduğu turizm potansiyelleri bakımından önemli bir destinasyondur. Tarihi ve kültürel değerleri, mağaraları, doğa turizmine yönelik potansiyelleri ve inanç turizmine yönelik potansiyelleri ile önemli bir yerleşimdir.

İnanç turizmi bakımından hem Hristiyanlık hem de Müslümanlıkla ilgili yapılar bulunmaktadır. Aziz Pavlos tarafından üç kez ziyaret edilen Derbe'nin İncil'de de adı geçmekte olup bu yer, Hristiyanlık dünyası tarafından kutsal kabul edilen bir merkezdir. Karaman'ın kuzeyinde yer alan ve volkanik bir dağ olan Karadağ kitlesinin üzerinde orta çağ Bizans sanatını yansıtan birçok kalıntı bulunmakla birlikte Yılkı Atları ve Yaban Koyunları da Karadağ eteklerinde yaşamaktadır. Ayrıca havacılık sporu açısından en uygun parkurların bulunduğu yerlerden biri olan Karadağ uzun ve güvenli uçuşlar için uygun coğrafi yapıya sahiptir.

Ancak kentin ekonomisine turizm sektörünün katkısı istenilen seviyede değildir. Turizm sektörünün ekonomiye katkısını artırmak adına gerekli olan altyapı ve tesis ihtiyaçlarının giderilerek potansiyel değerlerin turizme kazandırılması gerekmektedir.

Karaman merkezde işletme belgeli konaklama tesislerinin sayısı 6 olup bunların arasında 5 yıldızlı otel bulunmamaktadır. 2 adet 4, 3 adet 3 ve 1 adet de 2 yıldızlı otel vardır. Otellerdeki toplam oda sayısı 328, yatak sayısı 668'dir. Belediye belgeli tesis sayısı 4 olup bunlardan 2 tanesi 1.sınıf diğerleri 2.ve 3. sınıf tesislerdir. Belediye belgeli tesislerdeki toplam oda sayısı 127, yatak sayısı 199'dur. Karaman merkezde yer alan tüm konaklama tesislerindeki yatak kapasitesi 867 olmakla birlikte ortalama doluluk oranı %32 civarındadır.

Tablo 15 Belediye Belgeli Konaklama Tesislerine ilişkin Veriler, 2017

TESİSE GELİŞ SAYISI			GECELEME			ORTALAMA KALİŞ SÜRESİ			DOLULUK ORANI(%)		
Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
446	21.131	21.577	1.095	26.436	27.531	2,46	1,25	1,28	1,37	33,15	34,53

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2019

Tablo 16 İşletme Belgeli Konaklama Tesislerine ilişkin Veriler, 2017

TESİSE GELİŞ SAYISI			GECELEME			ORTALAMA KALİŞ SÜRESİ			DOLULUK ORANI(%)		
Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
27.46	45.567	48.313	4.429	64.994	69.423	1,61	1,43	1,44	1,86	27,35	29,22

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2018

Tablo 17 Turizm Envanteri Tablosu

Varlık Adı	Varlık Türü	Varlık Yeri
Kırklar Mezarlığı	Tarihi Sit	Karaman Merkez
Nefise Sultan Mezarlığı	Tarihi Sit	Karaman Merkez
Aşık Örenyeri-Çataldirek Tekkesi (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Boyalıtepe(Gameni) Höyük (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Bütnek Höyüğü (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Canhasan I Höyüğü	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Çayırılık Höyüğü (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Çiğdemli (Davgandos) Höyüğü (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Değirmenlik Mevkii Örenyeri	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Deliçay Höyüğü	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Delikli Höyük	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Durayda Höyük I. Derece Arkeolojik Sit Alanı	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Eski Köy Mevkii Örenyeri (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Gavur Höyüğü	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Hamza Zindan Höyüğü	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Hamza Zindanı Höyüğü (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Deliçay Höyüğünün Çevresi (III. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
İlistra Höyüğü (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Karren Höyüğü (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Kerti (Derbe) Höyüğü	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Kıbrıs (Kanaç) Höyüğü (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Kızık Karhane Höyüğü (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Kızık Kocaköy Höyüğü (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Koca Höyük (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Körağa Höyüğü (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Köydağı (Boztepe) Mevkii (I. ve III. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Madenşehir Örenyeri	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Manazan Harabeleri (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Pınarbaşı Yaylası Örenyeri (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Sikkeli Tepe Kale Ve Sur Kalıntısı (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Sinneli Höyük (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Sisan Höyük Ve Nekropol Alanı (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Süleymanhacı Höyüğü (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Tahıl Ambarları (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Unuhüyük Höyüğü (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Yukarı Değle (Üç Kuyu) Örenyeri	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Karaman Kalesi (I. Derece Kentsel- Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Karaman Merkez
Gürlük Şelalesi Ve Yakın Çevresi (I. Derece Doğal Sit Alanı)	Doğal Sit	Karaman Merkez
İncesu Ve Asırın Mağaraları (I. Derece Doğal Sit Alanı)	Doğal Sit	Karaman Merkez
Yeşildere Vadisi (II. Derece Doğal Sit Alanı)	Doğal Sit	Karaman Merkez
Ahi Evran Mezarı	Mezarlar	Karaman Merkez
Hacı Bey Efendi Mezarı	Mezarlar	Karaman Merkez
Molla Fenari Mezarı	Mezarlar	Karaman Merkez
Anıt Mezar	Mezarlar	Karaman Merkez
Gazi Alp (Gazalpa) Mezarlığı	Mezarlar	Karaman Merkez
Hoca Mahmut Camii Haziresi	Mezarlar	Karaman Merkez
Karabaş Veli Haziresi	Mezarlar	Karaman Merkez
Kothane Camii Haziresi	Mezarlar	Karaman Merkez
Mezar	Mezarlar	Karaman Merkez
Şehir Mezarlığı	Mezarlar	Karaman Merkez
Gazi Alp Mezarlığı	Mezarlar	Karaman Merkez
Hacı Celal Mezarlığı	Mezarlar	Karaman Merkez
Bazilika 1 (Karadağ)	Kilise	Karaman Merkez
Bazilika 31 (Karadağ)	Kilise	Karaman Merkez
Bazilika 32 (Karadağ)	Kilise	Karaman Merkez
Çeşmeli Kilise	Kilise	Karaman Merkez

Varlık Adı	Varlık Türü	Varlık Yeri
Ermeni Kilisesi	Kilise	Karaman Merkez
Kilise 1 (Karadağ)	Kilise	Karaman Merkez
Kilise 10 (Karadağ)	Kilise	Karaman Merkez
Kilise 33- 36 (Karadağ)	Kilise	Karaman Merkez
Kilise 35 (Karadağ)	Kilise	Karaman Merkez
Kilise 5 (Karadağ)	Kilise	Karaman Merkez
Kilise Kompleksi 44 (Karadağ)	Kilise	Karaman Merkez
İbrala Kilisesi	Kilise	Karaman Merkez
Şapel 1 (Karadağ)	Şapel	Karaman Merkez
Şapel 38 (Karadağ)	Şapel	Karaman Merkez
Şapel 4 (Karadağ)	Şapel	Karaman Merkez
Abdürrezzak Camii	Cami	Karaman Merkez
Akan (Lasta) Köyü Camii	Cami	Karaman Merkez
Araboğlu Camii	Cami	Karaman Merkez
Asri Camii	Cami	Karaman Merkez
Attariye (Pazar) Camii	Cami	Karaman Merkez
Bağlarbaşı Camii	Cami	Karaman Merkez
Baloğlu (Ahi Osman-Külahçılar) Camii	Cami	Karaman Merkez
Boyahane Camii	Cami	Karaman Merkez
Çiğdemli Köyü (Davgandost) Camii	Cami	Karaman Merkez
Demirciler Camii	Cami	Karaman Merkez
Dikbasan (Fasih) Camii	Cami	Karaman Merkez
Divan Camii	Cami	Karaman Merkez
Eğilmez Köyü Camii	Cami	Karaman Merkez
Emekseven Camii	Cami	Karaman Merkez
Fisandon (Dereköy) Camii	Cami	Karaman Merkez
Göçerli Camii	Cami	Karaman Merkez
Gökçe Köyü Camii (Karaman)	Cami	Karaman Merkez
Gömmel Camii	Cami	Karaman Merkez
Güzelevler Camii	Cami	Karaman Merkez
Hacı Celal (Kadiroğlu-Gürcüoğlu) Camii	Cami	Karaman Merkez
Hacı Derviş Camii	Cami	Karaman Merkez
Hacı Osman Ağa Camii	Cami	Karaman Merkez
Hacı Yusuf Camii	Cami	Karaman Merkez
Halil Efendi (Buğdaylı-Kaya Halil) Camii	Cami	Karaman Merkez
Hamidiye Camii	Cami	Karaman Merkez
Hasan Gazi Camii	Cami	Karaman Merkez
Hoca Mahmut Camii	Cami	Karaman Merkez
İbrahim Bey İmaret (İmaret Camii)	Cami	Karaman Merkez
İbrala (Yeşildere) Kilise Camii	Cami	Karaman Merkez
Karabaş Veli (Siyahser-Alaattin Esved) Camii Ve Haziresi	Cami	Karaman Merkez
Kethane Camii	Cami	Karaman Merkez
Kılbasan Büyük Camii	Cami	Karaman Merkez
Küçükkapı Camii	Cami	Karaman Merkez
Külahçılar Camii	Cami	Karaman Merkez
Mader-İ Mevlana (Aktekke-Valide Sultan) Camii Ve Haziresi	Cami	Karaman Merkez
Meydan Camii	Cami	Karaman Merkez
Nuh Paşa Camii	Cami	Karaman Merkez
Okkacılar Camii	Cami	Karaman Merkez
Orta Camii (Taşkale)	Cami	Karaman Merkez
Orta Camii (Yeşildere)	Cami	Karaman Merkez
Özdoğan Camii	Cami	Karaman Merkez
Parmaklı Camii	Cami	Karaman Merkez
Pınarkaya Köyü Camii	Cami	Karaman Merkez
Pir Ahmet(Boyalı Kadı- Yılanlı - Kale-Hisar) Camii	Cami	Karaman Merkez
Sarı İbrahim (Kepkebir) Camii	Cami	Karaman Merkez
Semerciler Camii	Cami	Karaman Merkez

Varlık Adı	Varlık Türü	Varlık Yeri
Sümerbank Camii	Cami	Karaman Merkez
Şeyh Çelebi (Çelebiler) Camii	Cami	Karaman Merkez
Tapucak Camii	Cami	Karaman Merkez
Tatarlar (Medine) Camii	Cami	Karaman Merkez
Tipikapı Camii	Cami	Karaman Merkez
Ulu Camii (Akçaşehir)	Cami	Karaman Merkez
Ulu Camii (Yollarbaşı-İlistra)	Cami	Karaman Merkez
Yeni Minareli Camii	Cami	Karaman Merkez
Yeni Şabaniye Camii	Cami	Karaman Merkez
Yeşil Camii	Cami	Karaman Merkez
Yeşildere İç Kale) Camii	Cami	Karaman Merkez
Yunus Emre (Kirişçi Baba) Camii	Cami	Karaman Merkez
Yüzbaşıoğlu Camii	Cami	Karaman Merkez
Zeynel Ağa (Zeynel Abidin-Çavuşzade- Abid) Camii	Cami	Karaman Merkez
Kadirhane Camii Ve Türbesi	Cami	Karaman Merkez
Ağa Camii	Cami	Karaman Merkez
Akşehir Camii	Cami	Karaman Merkez
Aktekke Camii Çilehanesi	Cami	Karaman Merkez
Aktekke Camii	Cami	Karaman Merkez
Büyük (Gaferiyat) Camii	Cami	Karaman Merkez
Çelebi Camii	Cami	Karaman Merkez
Davgandos Camii	Cami	Karaman Merkez
Dikbasan Camii	Cami	Karaman Merkez
Ebu Bekir Camii	Cami	Karaman Merkez
Ferit Çelebi Camii	Cami	Karaman Merkez
Hacı Beyler Camii	Cami	Karaman Merkez
Halil Efendi Camii	Cami	Karaman Merkez
İlisıra Camii	Cami	Karaman Merkez
Kade-İ Mevlana Camii	Cami	Karaman Merkez
Karabaş Veli Camii	Cami	Karaman Merkez
Orta Camii	Cami	Karaman Merkez
Pelitaltı Camii	Cami	Karaman Merkez
Pir Ahmet Camii	Cami	Karaman Merkez
Siyahser Camii	Cami	Karaman Merkez
Cedit Mescidi	Mescid	Karaman Merkez
Çelebi Mescidi	Mescid	Karaman Merkez
Saadettin Alibey Mescidi	Mescid	Karaman Merkez
Seki Çeşme Mahalle Mescidi	Mescid	Karaman Merkez
Taş Mescit	Mescid	Karaman Merkez
Toraman Mescidi	Mescid	Karaman Merkez
Ebul Fetih Mescidi Ve Türbesi	Mescid	Karaman Merkez
Arap Mescit	Mescid	Karaman Merkez
Asar Mescidi	Mescid	Karaman Merkez
Cedit Mescidi	Mescid	Karaman Merkez
Ebul Fetih Mescidi	Mescid	Karaman Merkez
Garipler Mescidi	Mescid	Karaman Merkez
Gayıplar Mescidi	Mescid	Karaman Merkez
Hacı Celal Mahallesi Mescidi	Mescid	Karaman Merkez
Kadı Mescidi	Mescid	Karaman Merkez
Karagöz Hoca Mescidi	Mescid	Karaman Merkez
Koçak (Köçek) Dede Mescidi	Mescid	Karaman Merkez
Siyahsar Mahallesi Mescidi	Mescid	Karaman Merkez
Şeyh Ali Sultan (Semerkandi) Mescidi Ve Haziresi	Mescid	Karaman Merkez
Tartanlar Mescidi	Mescid	Karaman Merkez
Taş Mescit (Taşkale)	Mescid	Karaman Merkez
Taş Mescit (Yeşildere)	Mescid	Karaman Merkez
Yusuf Hoca Mektebi	Mektep	Karaman Merkez

Varlık Adı	Varlık Türü	Varlık Yeri
Hacı İsmail Dede (Zaviyesi-Aşık Öreni-Çataldirek) Tekkesi	Türbe	Karaman Merkez
Abbas Mescidi Ve Türbesi	Türbe	Karaman Merkez
Cambaz Kadı (Cambaz Gazi) Türbesi	Türbe	Karaman Merkez
Demirgömlük (Emüniddin) Türbesi	Türbe	Karaman Merkez
İbrahim Bey Türbesi	Türbe	Karaman Merkez
Kızlar Türbesi	Türbe	Karaman Merkez
Pelitaltı Türbesi	Türbe	Karaman Merkez
Tapucak Dede Türbesi	Türbe	Karaman Merkez
Yunus Emre Türbesi	Türbe	Karaman Merkez
Zaviye Sultan (Ahmet Paşa) Türbesi Ve Haziresi	Türbe	Karaman Merkez
Alaaddin Bey Türbesi	Türbe	Karaman Merkez
Cambaz Kadı Türbesi	Türbe	Karaman Merkez
Halil Efendi Türbesi	Türbe	Karaman Merkez
Karabaş Veli Türbesi (Siyaser)	Türbe	Karaman Merkez
Saadettin Alibey Türbesi	Türbe	Karaman Merkez
Sultan Türbesi	Türbe	Karaman Merkez
Emir Musa Medresesi	Medrese	Karaman Merkez
Hatuniye (Nefise Sultan) Medresesi	Medrese	Karaman Merkez
Hoca Mahmut Darülhuffazı	Darülhüffaz	Karaman Merkez
Halil Efendi (Kaya Halil) Kümbeti	Kümbet	Karaman Merkez
Aktekke Çilehanesi	Çilehane	Karaman Merkez
Karabaş Veli İmareti	İmarat	Karaman Merkez
Eski Belediye Binası	İdari	Karaman Merkez
Gar Binaları	İdari	Karaman Merkez
Gazi İlkokulu	İdari	Karaman Merkez
Kayserilioglu Vakfı Kütüphanesi	İdari	Karaman Merkez
Redif Kışla	Askeri	Karaman Merkez
Aktekke Cami Haziresi	Hazire	Karaman Merkez
Ketenhane Camii Haziresi	Hazire	Karaman Merkez
Kethane Camii Haziresi	Hazire	Karaman Merkez
Pir Ahmet Camii Haziresi	Hazire	Karaman Merkez
12.21.22 Nolu Yapılar Kompleksi	Kalıntılar	Karaman Merkez
II Nolu Kilise Kalıntısı	Kalıntılar	Karaman Merkez
Kayaya Oyulmuş Nişler	Kalıntılar	Karaman Merkez
Kilise Kalıntısı I	Kalıntılar	Karaman Merkez
Ak Köprü	Köprü	Karaman Merkez
Aşağı Köprü (Taşkale)	Köprü	Karaman Merkez
Bayır - Akçaalan Akköprü	Köprü	Karaman Merkez
Bıçakçı Köprüsü	Köprü	Karaman Merkez
Deliçay Köprüsü	Köprü	Karaman Merkez
Dereköy Koca Köprü	Köprü	Karaman Merkez
Doğruyol Köprüsü	Köprü	Karaman Merkez
Erenkavak Köprüsü	Köprü	Karaman Merkez
Fisandon Köprüsü 1	Köprü	Karaman Merkez
Fisandon Köprüsü 2	Köprü	Karaman Merkez
Gedik Köprü	Köprü	Karaman Merkez
Göndere Köprüsü	Köprü	Karaman Merkez
Kesik Köprü	Köprü	Karaman Merkez
Taşköprü (Denircik Köprüsü)	Köprü	Karaman Merkez
Taşköprü (Yeşildere)	Köprü	Karaman Merkez
Üç Nolu Köprü	Köprü	Karaman Merkez
Yukarı Köprü (Taşkale)	Köprü	Karaman Merkez
Emir Süleyman Bey (Şifa) Hamamı	Hamam	Karaman Merkez
Hatun (Kale) Hamamı	Hamam	Karaman Merkez
Lal Paşa Hamamı	Hamam	Karaman Merkez
Sekiçeşme (Boyahane-İbrahim Bey) Hamamı	Hamam	Karaman Merkez
Yeni (Nuh Bey-Nasuh Paşa) Hamamı	Hamam	Karaman Merkez

Varlık Adı	Varlık Türü	Varlık Yeri
Yeşildere Hamamı	Hamam	Karaman Merkez
Burhan Hanı	Han	Karaman Merkez
Gelindi (Dilendi) Hanı	Han	Karaman Merkez
Kozak Hanı	Han	Karaman Merkez
Sertavul Hanı	Han	Karaman Merkez
Demirgömlük Sarnıcı	Sarnıç	Karaman Merkez
Adsız Çeşme	Çeşme	Karaman Merkez
Ali Dede Tartan Çeşmesi (Karaman)	Çeşme	Karaman Merkez
Aşiran Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Baba Evran Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Balıoğlu Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Çarşı Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Çelebi (Kilci) Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Çeşme (Yeşildere Beldesi)	Çeşme	Karaman Merkez
Çeşme 1 (Fakihzade Mehmet Cemil Çeşmesi)	Çeşme	Karaman Merkez
Çeşme 11 (Hancızade Çeşmesi)	Çeşme	Karaman Merkez
Çeşme 14 (Yiğen Ağalar Sokak Çeşmesi)	Çeşme	Karaman Merkez
Çeşme 15 (Adıgüzel Sokak Çeşme)	Çeşme	Karaman Merkez
Çeşme 16 (Hacı Celal Mahallesi Çeşmesi 1)	Çeşme	Karaman Merkez
Çeşme 17 (Hacı Molla)	Çeşme	Karaman Merkez
Çeşme 18 (Küllük Çeşmesi)	Çeşme	Karaman Merkez
Çeşme 2 (Dahak Sokak Çeşmesi)	Çeşme	Karaman Merkez
Çeşme 3 (Kadıbudak Çeşmesi)	Çeşme	Karaman Merkez
Çeşme 5 (Koçakdede Mahallesi Çeşmesi)	Çeşme	Karaman Merkez
Çeşme 6 (Arapoğlu Çeşmesi)	Çeşme	Karaman Merkez
Çeşme 9 (Yukarı Çeşme)	Çeşme	Karaman Merkez
Davulcu Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Dikbasan Çeşmesi 1	Çeşme	Karaman Merkez
Dikbasan Çeşmesi 2	Çeşme	Karaman Merkez
Elmeddin Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Emine Hanım Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Eskiciler Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Fakihzade Mehmet Cemil Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Gallak Sofu Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Göçerler Camii Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Hacı Bekir Sokağı Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Hacı Beyler Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Hacı Celal Mahallesi Çeşmesi 2	Çeşme	Karaman Merkez
Hacı Efendi Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Hacı Yahya Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Halil Efendi Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Hamam (Hisar) Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Hoca Mahmut Camii Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
İbrahim Bey (İmaret) Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
İsmail Ağa (Mansur Dede) Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Kanlı Osman Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Kilise Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Kuyu Sokak Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Külhan Sokağı Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Mavu Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Muhittin 1 (Boyahane) Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Muhittin Çeşmesi 2	Çeşme	Karaman Merkez
Necipağa (Sekiz Çeşme) Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Sakabaşı Sokağı Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Şahruh Sokak Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Şarlak Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Şıhlar Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez

Varlık Adı	Varlık Türü	Varlık Yeri
Tabakhane Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Tartanlar Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Gömmel Camii Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Hamam Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Muhiddin Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
Baloğlu Adıgüzel Sokak Çeşmesi	Çeşme	Karaman Merkez
28 Nolu Ev	Sivil Mimari	Karaman Merkez
48 Nolu Ev	Sivil Mimari	Karaman Merkez
6 Ve 9 Nolu Yapılar	Sivil Mimari	Karaman Merkez
8 Nolu Yapı	Sivil Mimari	Karaman Merkez
Dolaşıklar Evi	Sivil Mimari	Karaman Merkez
Hacı Hasan Ve Ali Demir Evi	Sivil Mimari	Karaman Merkez
Hacı Sami Tartan Evi	Sivil Mimari	Karaman Merkez
Kavas Evi	Sivil Mimari	Karaman Merkez
Nalıncılar Evi	Sivil Mimari	Karaman Merkez
Ömer Ağa Evi	Sivil Mimari	Karaman Merkez
Tartanlar Evi	Sivil Mimari	Karaman Merkez
Tabiat Alanları		
Anıt Ağaç	Doğal Varlık	Karaman Merkez
Doğal Mağaralar	Doğal Varlık	Karaman Merkez
Meşe	Doğal Varlık	Karaman Merkez
Yöresel Değerler		
"Akrepli", "Boynuzlu" Sandalye Halısı (Eski Taşkale Deseni)	Halk Kültürü	Karaman Merkez
"Festika Halı" (Göbek Detay)	Halk Kültürü	Karaman Merkez
"Zili" Motifli Sandalye Halısı	Halk Kültürü	Karaman Merkez
Balıklı Halı	Halk Kültürü	Karaman Merkez
Heybe	Halk Kültürü	Karaman Merkez
Yunus Ermeyi Anma Törenleri	Festival	Karaman Merkez
Karaman Elma Festivali	Festival	Karaman Merkez

* Türkiye Bilimler Akademisi Veri Tabanı, Vakıflar Genel Müdürlüğü Veri Tabanı, Türk Tarih Kurumu Veri Tabanı, Kültür ve Turizm Bakanlığı Veri Tabanı

Sit Alanları

Boyalitepe(Gameni) Höyük (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)

Boyalitepe Höyüğü Boyalitepe Köyü' nün batısında yer almaktadır. Höyükte özellikle Bizans dönemine ait kalıntılar bulunmaktadır. Köy mezarlarının bir bölümü bu alandadır. Yüzeyde demir çağı, Helenistik çağ, Roma ve Bizans devirlerine tarihlenebilecek birçok kalıntı bulunmaktadır.

Bütnek Höyüğü (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)

Bütnek Höyüğü Yenişehir mahallesinde Kızık yolu kenarında fazla yüksek olmayan bir tepe üzerinde yer almaktadır. Yayvan bir höyük görüntüsü vermektedir. Yüzeyde yapılan incelemelerde Helenistik, Roma ve Bizans dönemine ait kalıntılara rastlanmıştır.

Canhasan I Höyüğü

Karaman İli Canhasan Köyü sınırları içerisinde bulunmaktadır. İngiliz Arkeoloji Dairesi çalışmalarda bulunmuş; yedi yapı katı tespit etmiştir. Bunlardan 7-4 arası genç neolitik döneme (M.Ö. 6000), 3-1 arası katlat kalkolitik döneme (M.Ö. 5500-3000) aittir. Canhasan Höyüğü I' de evlerde kerpiç kullanılmıştır. Evler, dikdörtgen ve kare planlı inşa edilmiştir. İnşa tekniğinde ağaç destek ve payanda duvarları kullanılmış; duvar ve tabanlar çamur sıva ile sıvanmıştır. Duvarlar kırmızı aşı boyası ile boyanmıştır. Evler iki katlıdır. Kalkolitik devir yapı katlarında motifli çanak ve çömlekler, koyu kahverengi ve koyu kırmızı renkte düz parlatılmış çanak çömlekler bol miktarda bulunmaktadır.

Çayırılık Höyüğü (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)

Çayırılık Höyüğü Canhasan Höyüğü'nün doğusunda bulunmaktadır. 150 m çapında, 1,5- 2 m yüksekliğindedir. Höyük düz bir yerleşim görünümündedir. Höyük yüzeyinde kalkolitik, Bronz Çağı ve

Roma dönemine ait çanak çömlek parçaları bulunmaktadır. Höyük yüzeyi otlarla kaplı olup uzun süredir üzerinde tarım yapılmamıştır.

Deliçay Höyüğü

Deliçay Höyüğü Karaman Kızılkaya yolu üzerinde bulunmaktadır. Höyük kuzey-güney yönünde 140m civarında, doğu batı yönünde 150 m genişliğindedir. Yüksekliği yaklaşık 6-8 m'dir. Höyük üzerinde yapılan araştırmalarda genç kalkolitik devir ve Roma devrinden iyi kalite, boyalı, geometrik desenli veya düz kırmızı, siyah boyalı çanak çömlek parçaları bulunmuştur. Ayrıca höyükte obsidiyen, çakmak taşı ve kemik buluntularına rastlanmıştır. Deliçay Höyüğü tarla olarak kullanılması nedeniyle aşınmakta ve tahrip olmaktadır.

Delikli Höyük

Delikli Höyük Kalaycık yolu üzerinde Koca Höyük yakınında bulunmaktadır. Höyük yaklaşık 100 m çapında, 3m yüksekliğindedir. Höyükte genç kalkolitik dönem ve bronz dönemine ait çanak çömlek ve obsidiyen parçalarına bulunmaktadır.

Eski Köy Mevkii Örenyeri (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)

Eski Köy Mevkii Örenyeri Osmanlı yerleşmesinin izlerinin görüldüğü eski bir ören yeridir. Bu ören yeri yaklaşık 150x 250 m genişliğindedir. Mimari birimler birbiri ardınca enine ve boyuna düzgün olarak sıralanmıştır. Ayrıca plaka şekilli oldukça büyük taşların kullanıldığı duvar kalıntıları bulunmaktadır.

Gavur Höyüğü

Gavur Höyüğü Siyahser mahallesinde Karaman- Mersin çevre yoluna yaklaşık 100 m uzaklıkta bulunmaktadır. Höyükte Bronz Çağı, Helenistik, Roma ve Bizans Dönemine ait boyalı ve düz çanak çömlek parçalarına rastlanmaktadır. Höyük eteklerindeki yerleşme ve konutlar nedeniyle tahrip olmuştur.

Hamza Zindan Höyüğü

Hamza Zindan Höyüğü Vali Hakkı TEKE ormanı içerisinde bulunmaktadır. Höyükte yapılan çalışmalarda Helenistik, Roma ve Bizans dönemine ait kalıntılara ulaşılmıştır. Höyük bazı kurumlar tarafından havuz ve ağaçlandırma çalışmalarında büyük oranda tahrip edilmiştir. Günümüzde sadece höyük eteklerinde çanak ve çömlek parçaları bulunmaktadır.

Karren Höyüğü (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı) Karren Höyüğü Kaşoba Köyü' nün batısında bulunmaktadır. Höyük Güney- Kuzey doğrultusunda 200 m çapındadır. Höyük genel olarak Roma Bizans Çağına ait parçaları içermektedir.

Kıbrıs (Kanaç) Höyüğü (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı) Kıbrıs (Kanaç) Höyüğü Beydili Köyü' nün yaklaşık 3 km batısında bulunmaktadır. Doğu- Batı yönünde 150 m kuzey – güney yönüyle 200 m genişliğindedir. Höyük 18 m yüksekliğinde bir tepe ve bu tepenin kuzey, güney ve batı yönlerinde fazla yüksek olmayan beş tepeden oluşmaktadır. Höyük ve aşağı şehirde Helenistik ve Roma devirlerine ait çanak çömlek parçaları bulunmaktadır

Kızık Karhane Höyüğü (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı) Kızık-Karaman Yolu kenarında yer alan Höyük bugün mezarlık olarak kullanılmaktadır. Höyüğün etrafı duvarla çevrilidir. Höyük yüzeyinde yapılan araştırmalarda bulunan çanak çömlek kalıntılarında, höyüğün demir çağı ve Roma devrinde yerleşme yeri olarak kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Kızık Kocaköy Höyüğü (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı) Kızık Köyünün yaklaşık 3 km batısında bulunmaktadır. Höyük, fazla yüksek olmayan yayvan bir yerleşimdir ve üzerinden tarla yolları geçmektedir. Bronz Çağı ve Roma devrinde yerleşim yeri olarak kullanılmıştır. Höyükte bu dönemlerden kalma çanak ve çömlek parçalarına rastlanmıştır.

Koca Höyük (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı) Koca Höyük doğu batı yönünde 330 m çaplıdır ve yüzeyi oldukça geniştir. Höyük üzerindeki çalışmalarda Bronz Çağı, Helenistik, Roma ve Bizans devirlerine ait kalıntılar tespit edilmiştir.

Köydağı (Boztepe) Mevkii (I. Ve III. Derece Arkeolojik Sit Alanı) Köydağı Tepesi, Karaman Yolunun batısında yer alan doğal bir tepedir. Tepenin doğu batı uzantısı 500 m, kuzey güney uzantısı 100 m'dir.

Bu alanda erken dönemden itibaren yerleşme izleri mevcuttur. Tepe eteklerinde ise Roma dönemi mezar izleri bulunmaktadır.

Madeneşehir Örenyeri Madeneşehir Örenyeri Karaman'a 37 km. uzaklıkta bulunmaktadır. Bu ören yerinde günümüzde de Madeneşehir adında bir köy yerleşkesi bulunması birçok yapının yok olmasına sebep olmuştur. Köy girişinde Binbir Kilise kalıntılarından en büyüğü olan 1. Bazilika bulunmaktadır. 1 numaralı bazilikadan kuzeye doğru giden yolun her iki tarafında Nekropol (mezarlık) alanı mevcuttur. Bu alanda yüzeye yayılmış lahit ve lahit kapakları görülebilmektedir Bu lahitlerden bazılarının dış yüzleri kabartma figürlerle süslüdür. Bazılarında ise yalnızca hac kabartması bulunmaktadır.

Pınarbaşı Yaylası Örenyeri (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı) Pınarbaşı Yaylası Örenyeri'nde, Karaman Müze Müdürlüğü ile Edinburg Üniversitesi adına Trevor Watkins yönetiminde 1994-1995 yıllarında iki dönem kazı çalışmaları yapılmıştır. Yapılan yüzey araştırmalarında Epi Paleolitik Çağın Mikrolitik alet endüstrisine rastlanmıştır.

Sikkeli Tepe Kale Ve Sur Kalıntısı (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı) Akçaşehir kasabasının güney güneydoğu yönünde yaklaşık 7 km uzaklıkta bulunmaktadır. Sikkeli Tepe Kale, tepe üzerindeki yöresel taşlardan toplanarak inşa edilmiş; yaklaşık 100 m genişliğinde ve 200 m uzunluğunda oval formu kale bir kaledir. Kale alanında yer alan çanak çömlek parçalarından Helenistik, Roma ve Bizans devirlerinde kalenin kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Sinneli Höyük (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı) Sinneli Höyük Karaman İli Osmaniye Köyünün yaklaşık 1 km güneydoğusunda yer almaktadır. Höyük 200x150 m genişliğinde; 8 m yüksekliğindedir. Höyükte bulunan kalıntılardan Kalkolitik, Eski Tunç, Roma ve Bizans Devirlerinde yerleşime sahne olduğu tespit edilmiştir.

Sisan Höyük Ve Nekropol Alanı (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı) Sisan Höyük ve Nekropol Alanı, Karaman Karapınar yolunun güneyinde yer almaktadır. Sisan Höyük 500x300 m boyutlarında, 20 m yüksekliğinde yayvan bir höyüktür. Höyüğün kuzeyinde nekropol alanı bulunmaktadır. Sisan Höyük ve Nekropol Alanında kalkolitik, İTÇ, 2. Bin ve 1. Bin, Roma ve Bizans Devrine ait çanak çömlek parçaları bulunmaktadır.

Süleymanhacı Höyüğü (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)

Süleymanhacı Höyüğü Karaman' ın 32 km kuzeyindeki Süleymanhacı köyünde bulunmaktadır. Kuzeydoğu- güneybatı doğrultusundaki çapı 250 m'dir. Süleymanhacı Höyüğünün Bronz Çağında, Helenistik, Roma ve Bizans Devirlerinde yerleşim yeri olarak kullanılmıştır.

Tahıl Ambarları (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)

Taşkale kasabasının içinde, kasaba kuzeyindeki killi kireç taşından oluşan yüksek bir kaya kütesine, tamamen insan eli ile oyulmuş 250 nin üzerinde tahıl ambarı bulunmaktadır. Ambarlar tek ya da iki odalı olarak oyulmuştur. Ambarlara kaya üzerindeki nişlere tutunarak çıkılmakta, makara sistemi ile de ambarlara tahıl taşınmaktadır. Killi kireç taşının ısı ve nemi sabit tutma özelliğinden faydalanılmakta böylelikle tahıllar uzun süre saklanabilmektedir. Ambarlar Bizans devrinden bu yana oyulmuş ve kullanılmıştır.

Karaman Kalesi (I. Derece Kentsel- Arkeolojik Sit Alanı)

Karaman Kalesinin kesin yapım tarihi bilinmemektedir fakat Karaman' la yaşıt olduğu ve her dönemin şartlarına göre yeniden yapılandırıldığı kabul edilmektedir. En önemli yapımlar (h.551-583) 1156-1187 yılları arasında Selçuklu Sultanı II. Kılıç Arslan ile oğlu (H. 583 592) 1187- 1196 yılları arasında Selçuklu Tahtına oturan I. Gıyaseddin Keyhüsrev döneminde gerçekleştirilmiştir. Orta kale kalıntılarında, genel olarak islami olmayan kalıntılarla karşılaşılırken; iç kalede ve burç eteklerinde yoğun islami dönem mimari parçaları bulunmaktadır.

Kentsel Sit Alanı

Karaman şehir merkezinde eski mimari doku Kale Çevresinde ve Eski Hükümet Caddesi çevresinde yoğunlaşmaktadır. Eski Hükümet Caddesi çevresinde Karaman Beyliği'nden kalma cami, türbe ve hamam ile Osmanlı Devrinden kalma cami, çeşme, hamam, konut ve bir adet kilise bulunmaktadır. Bu tarihi yapı yoğunluğunun olduğu bölge kentsel sit alanı olarak tescil edilmiştir.

Ahi Evran Mezarı

Ahi Evran Mezarı eskiden kubbeli bir türbe iken kubbe yıkılmıştır. Mezarın ayak ve baş taşı olmamakla beraber kitabesi de olmadığından mezarın kime ait olduğu bilinmemektedir.

Hacı Bey Efendi Mezarı

Hacı Bey Efendi Mezarı Karaman' a 15 km uzaklıktaki Gökçe köyünde bulunmaktadır. Bir şahsa ait bahçe içerisinde. Sandukalı mezar tipindeki mezarın kaide taşları siyah renkli sert taştan yapılmıştır. Yan yüzeylerine silmeler mevcuttur. Ayak ve baş taşları kırılmıştır.

Gazi Alp (Gazalpa) Mezarlığı

Gazi Alp Mezarlığı Gazalpa Köprüsü'nün yakınlarında bulunmaktadır. 1737 yıllarından öncesine ait kitabeli hiçbir mezar taşı olmamakla beraber; taşların hemen hepsi kireç taşıdan yapılmıştır. Karamanoğulları devrine ait mezar bulunmamaktadır. Bu mezarlığa Osmanlı ve cumhuriyet dönemlerinde defin yapılmıştır. Bu dönemlere ait kitabeli mezar taşları mevcuttur.

Hoca Mahmut Camii Haziresi

Hoca Mahmut Camii Haziresi, Hoca Mahmut Efendi Camiinin Kuzeybatı Yönünde küçük bir bahçe içerisinde. İlk mezarın taşında mezarın 855 Yılında ölen Karamanlı Hoca Bahşayış oğlu Hoca Bahşayış' e ait olduğuna dair bilgi mevcuttur.

Karabaş Veli Haziresi

Karabaş Veli Haziresi Siyahser mahallesinde bulunmaktadır. Mezarlığa Osmanlı döneminde definler yapılmıştır. Bu dönemlere ait işçilikli mezar taşları bulunmaktadır. Günümüzde de Bu mezarlığa definler yapılmaktadır. Mezarlık içinde bulunan Karabaş Veli Türbesi sekizgen planlı ve kesme taş malzemelidir.

Kilise 5 (Karadağ)

Köyün içinde, güneyde evlerin arasında kalmış olan bu kilise bir bazilikadır.

Şapel 4 (Karadağ) Köyün girişinde I No lu kilisenin güneyinde bulunmaktadır. Şapel üzerinde bir ev yapılmış olduğundan az bir duvar kalıntısı görülebilmektedir.

Attariye (Pazar) Camii Attariye Camii Ahi Osman mahallesinde, Gazi Paşa caddesinde bulunmaktadır. Girişi üzerinde kitabesi mevcuttur. Bu kitabeye göre camii 1816 yılında Hacı İsmail Efendi tarafından yenilenmek suretiyle yapılmıştır. Yapının ilk inşa dönemi ve banisi hakkında kesin bilgi bulunmamaktadır.

Boyahane Camii

Eski adı Şamkapı Mescidi olan Boyahane Camii Sekizçeşme mahallesinde bulunmaktadır. Camii boyuna dikdörtgen planlı, kerpiç duvarlı, kiremit çatılıdır. Camii içi değişik renklerde yağlıboya ile boyanmıştır.

Demirciler Camii

Demirciler Camii Attariye Camisinin güney doğusunda bulunmaktadır. Mukarnaslı kavsaraya sahip olan mihrap nişi ve köşelikleri son senelerde boyanmıştır; köşeliklere bitkisel özellikte motifler işlenmiştir. Mukarnaslı kavsaranın üst kısmında buraya sonradan yerleştirildiği anlaşılan boyuna dikdörtgen formlu bir kitabe bulunmaktadır.

Dikbasan (Fasih) Camii

Dikbasan Camii 1500-1501 yılında İkinci Bayezit adına yapılan Karaman Vakıfları defterinde Fasih Camii şeklinde adlandırılması nedeniyle Fasih'in yaptırdığı kabul edilmektedir. Dıştan dışa yaklaşık 18.55x37.00 m. Genişliğindedir. Camiye doğu, batı ve kuzeydeki üç kapıdan girilir.

Gömmel Camii

Gömmel Camii kare planlı ve kırma kiremit çatılı bir camidir. Giriş kapısı üzerinde yer alan çardak minaresi ahşap işçiliği örneklerindendir.

İbrala (Yeşildere) Kilise Camii

İbrala Kilise Camii Yeşildere kasabasında bulunmaktadır. Kilise 1649 yılında Hacı Ali Ağa tarafından camiye çevrilmiş; duvarları yükselterek üstü çatı ile kaplanmıştır. Dışardan görünmeyen kubbe dört büyük payeye oturmaktadır. Yan sahinler uzunlamasına tonoz ile örtülüdür.

Kethane Camii

Kethane Camii Karaman müftüsü Hadimi' nin torunu Abdullah Hasip Efendi tarafından 1838 yılında yeniden yaptırılmıştır. Camii dikdörtgen planlı ve kırma kiremit çatılıdır. İçeride mihrabın sağında ayrılmış olan bölümde mezarlar bulunmaktadır

Kılbasan Büyük Camii

Kılbasan Büyük Camii 1908 yılında Binbir Kilise' den getirilen düzgün taşlarla inşa edilmiştir. 1944 ve 1999 yılında onarım geçirmiştir.

Külahçılar Camii

Külahçılar Camii 1964 yılındaki çarşı yangınında yanan caminin yerine yaptırılmıştır. Kargir yapı kırma çatılı, kiremit örtülüdür. Tek şerefeli taş minaresi vardır. Mihrap Kütahya çinili, minberi ahşaptır.

Özdoğan Camii

Özdoğan Camii kesme taş malzeme ile inşa edilmiştir. Son cemaat mahallinin kuzeydoğu köşesinde taş malzemeli, tek şerefeli minaresi yer almaktadır. Caminin mihrabı ve mimberi mermerdendir. Mihrabın iki yanı Kütahya çinisi ile, kubbeyi taşıyan sütunlar ise firuze renkli seramikle kaplıdır.

Tatarlar (Medine) Camii

Cami taş malzemeli, üst örtüsü kırma çatılı, kiremit örtülüdür. Minaresi taştan, şerefesi taş işçiliklidir.

Yüzbaşıoğlu Camii

Yüzbaşıoğlu Camii Koçakdede mahallesinde bulunmaktadır. Kazım Varlıoğlu adında bir yüzbaşı tarafından yeniden yaptırılmıştır. Kare planlı, kırma kiremit çatılıdır.

Aktekke Camii Çilehanesi

Aktekke Camii Çilehanesinde mescid, türbe, zaviye ve derviş hücreleri bulunmaktadır. Derviş Hücreleri bugünkü şekliyle içlerinde birer ocak ve iki niş bulunan yedi adet hücreden oluşmaktadır. Çilehane süslemelerinde Osmanlı süs motiflerinin kullanılmıştır. Bu süslerde zencerek, rumi, palmet ve hatayilerden oluşan motifler yoğun kullanılmıştır.

12.21.22 Nolu Yapılar Kompleksi

12, 21 ve 22 numaralı binalar grubu 1 numaralı bazilikadan kuzeye doğru giden yolun sağ tarafında bulunmaktadır. Bunlar köylüler tarafından hamam olarak adlandırılmaktadır. Bu kompleks; her dizide dörder sütunu bulunan iki destek ile üç nete ayrılmış olan yuvarlak apsisli bir bazilikadan, bazilikanın sağına bitişik tek netli ve apsisli küçük bir şapelden (küçük kilise) ve solunda da yine bazilikaya bitişik haç planlı bir mezar şapelinden oluşmaktadır.

Kesik Köprü

Kesik Köprü, Bıçakçı Köprüsü'nün yaklaşık 100 m aşağısındadır. Nehrin ortasında kalan iri blok bir kayanın kuzey güney yönünde kenarlarından su akan iki bölümü birer kemerle karşıya bağlanarak yapılmış olmalıdır. Ancak nehrin kuzey ve güney bölümleri ve kemer bölümleri günümüze gelememiştir. Ortada bulunan iri blok kayanın kuzey ve güneyinde kemer başlangıç bölümleri kalmıştır.

Taşköprü (Denircik Köprüsü)

Taşköprü Karaman Bucakkışla Ermenek Yolunun 41. Km'sinde Göksu Nehri üzerinde bulunmaktadır. Bir ana kemer, üç küçük kemer ile, ana kemerin iki yanında, iki daire kesitli taşkın gözünden oluşmaktadır. Toplam uzunluğu 81,60 m genişliği 5,10 m, büyük kemer açıklığı ise 20,00 m ölçülerindedir. Büyük kemerin basık yuvarlak kemer tipinde yapılması nedeniyle köprünün iki yana eğimi azdır. Yapı tümüyle kesme taştan yapılmıştır.

Hatun (Kale) Hamamı

Hatun Hamamı Hisar Mahallesi'nde, Pir Ahmet Camisi'nin yanında bulunmaktadır. Eski bir iskan yeri olan kale ve çevresindeki toprakların akması sonucu hamamı oluşturan bölümler toprak altında kalmıştır.

Lal Paşa Hamamı

Karaman Gazidükkan mahallesinde bulunmaktadır. Karamanoğulları dönemine ait olan hamam kesme taştan inşa edilmiştir.

Sekiçeşme (Boyahane-İbrahim Bey) Hamamı

Sekiçeşme Hamamının kesin inşa tarihi belli olmamakla birlikte, yeni Hamamın Osmanlı dönemine yapıldığı düşünülmektedir. Hamam aynı zamanda Nuh Paşa Hamamı ve Nasuh Bey Hamamı gibi isimlerle de adlandırılmaktadır.

Burhan Hanı

Burhan Hanı Karaman Bucakkışla Ermenek yolunun üzerinde bulunmaktadır. Doğuya açılan kapısı önünde bir sundurma mevcuttur. Kitabesi ve süslemesi bulunmayan yapı Karaman Beyliği devrine aittir.

Gelindi (Dilendi) Hanı

Gelindi Hanı Karaman' a 70 km uzaklıkta İhsaniye köyü girişindedir. İçten altı ayak üzerine oturan 2 kemer dizisi ile 3 paralel nef halinde uzanan dikdörtgen planlı bir yapıdır.

Kozak Hanı

Han Karaman Mut yolu üzerinde Karaman' a 30 km uzaklıkta bulunmaktadır. İçten uzunlamasına iki yığma ayak üzerine oturan dört kemer dizisi ile iki paralel nef halinde uzanan dikdörtgen planlı bir yapıdır. Kitabesi ve süslemesi bulunmayan yapı Karaman Beyliği devrine aittir.

10. ERİŞİLEBİLİRLİK

2013 yılında MEVKA koordinasyonunda hazırlanan erişilebilirlik analizinde TR52 Bölgesi ilçeler ölçeğinde belirtilen yöntem marifeti ile erişilebilirlik çalışması yapılmış, farklı ulaşım modlarına göre ve belirlenmiş erişim merkezlerine göre farklı erişilebilirlik endeks ve haritaları çıkarılmıştır. Erişilebilirlik çalışması kapsamında ayrıca ilçeler ölçeğinde kara, deniz, hava ve demiryolu ulaşım modlarının tümünün endekse olan etkileri de hesaba katılarak sentez erişilebilirlik endeksi ve haritası da ortaya çıkarılarak değerlendirilmiştir.

TR52 Bölgesi sınırları içerisinde kalan iki il; Konya ve Karaman, ilçeleri çerçevesinde karayolu erişilebilirlikleri açısından irdelendiğinde, Konya İli merkez ilçelerinden çepere doğru azalan bir erişilebilirlik görülmektedir. Karayolu altyapısı ortalaması açısından yüksek standartlara sahip olan bölgenin erişilebilirlik endeksleri 25 ile 100 arasında tespit edilmiş, bölgede erişilebilirlik endeksinin ise genellikle 50'nin üzerinde olduğu görülmektedir.

Bütünleşik erişilebilirlik analizi bağlamında TR 52 bölgesinin nüfus açısından da lider merkezleri olan Meram, Selçuklu ve Karatay en erişilebilir noktalardır. Bu merkezler dışında erişilebilirliği öne çıkan merkezler aynı zamanda kara ve demiryolu güzergâhları açısından da erişilebilirliği ortalama ya da ortalamanın da üzerinde olan merkezlerdir.

İlçenin bu analiz çalışmasında farklı ulaşım modlarına göre erişilebilirlik düzeyleri aşağıdaki tabloda detaylı olarak verilmiştir.

Tablo 18 Erişilebilirlik Düzeyi,2013

	Karayolu erişilebilirlik endeksi	Havayolu erişilebilirlik endeksi	Demiryolu erişilebilirlik endeksi	Mersin limanına erişim endeksi	İzmir limanına erişim endeksi	Limanlara erişim	Nüfus merkezlerine erişim endeksi	Bütünleşik erişim endeksi (kara-hava-deniz)
Karaman Merkez	49	59	56	59	41	50	40	48

Kaynak: Konya Karaman İlleri (TR 52 Bölgesi) Bölgesel Ulaşım Stratejisi Belgesi,2013

Karaman Merkezin coğrafi konumunun da olumlu etkisiyle Mersin limanına erişim endeksi yüksektir. Ancak karayolu ve nüfus merkezlerine erişim bakımından TR52 bölgesi ortalamalarının altında kalmaktadır. Bütünleşik erişim endeksinde 37 ilçe arasında 9.sırada yer almıştır.

11. DİĞER HUSUSLAR

İlçeye ilişkin tespit edilen diğer hususlar ve sorunlar aşağıda belirtilmiştir:

- Karaman merkeze bağlı köylerin birçoğunda sosyal ve kültürel tesis (çocuk parkı, spor tesisi vb.) ihtiyaçları bulunmaktadır.
- İl merkezinde ve Köylerde bulunan turizm potansiyelleri ve turistik değeri olan ürünler turizme kazandırılmamıştır.
- Taşımali eğitim yapılan köylerin bir kısmında servis sıkıntısı yaşandığı tespit edilmiştir.
- Köylerin yaklaşık %70'inin; yolların dar olması, bozuk olması, eski olması, toprak olması, tarla yollarının çamurlu olması, vb. gibi çeşitli sebeplerle köy/köy içi/tarla yollarında problem olduğu tespit edilmiştir.
- Demiryolu yakınında/kenarında bulunan köylerde ve karayolu kenarında bulunan köylerde alt ve üst geçit ihtiyaçları bulunmaktadır.
- Sağlık ocağı bulunduğu halde personel sorunu bulunan köylerin olduğu tespit edilmiştir.
- Dinek, Göçer, Göztepe, Çimenkuyu, Kızık köylerinde toplu taşıma hizmeti bulunmamaktadır.
- Ağaçyurdu, Damlapınar, Başkışla, Çiğdemli, Lale, Tavşanlı, Üçkuyu köylerinde elektrik altyapısına yönelik sıkıntılar olduğu tespit edilmiştir.
- Karaman merkeze bağlı 93 köyün 48'inde kanalizasyon altyapısının bulunmadığı ya da yarım(eksik) olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca Akçaşehir Beldesinde de kanalizasyon altyapısına ilişkin eksikler olduğu belirlenmiştir.
- Karaman Merkez'in kanalizasyonu Kızık köyüne bırakıldığı, köyde bu sebeple koku, vb. rahatsızlıkların bulunduğu belirtilmektedir.
- Karaman merkeze bağlı 93 köyün 26'sında içme suyu altyapılarının eski olduğu ya da yetersiz olduğu belirlenmiştir.
- 27 köyde baz istasyonu bulunmadığı tespit edilmiştir. Artık temel bir ihtiyaç mobil telefon altyapısının bulunmadığı yerleşimin kalmaması gerektiği düşünülmektedir.
- Köylerin yaklaşık yarısında tarımsal sulama altyapısı ile ilgili problemler yaşanmaktadır.
- İnternet altyapısının bulunmadığı ya da yeterli olmadığı köyler bulunduğu tespit edilmiştir.
- Yukarıkızılca, Bozkandak, Akpınar ve Yeşildere köylerinde dere ıslahı, Narlıdere köyünde ise drenaj kanalı ıslah ihtiyacı olduğu belirtilmiştir.
- Tüm köylerde güvenliğin sağlanmasına yönelik tedbirlerin alınması gerektiği belirlenmiştir.

12. GZFT

GÜÇLÜ YANLAR	ZAYIF YANLAR	FIRSATLAR	TEHDİTLER
Doğal ve Coğrafi Yapı			
• Jeopolitik konumu • Yatırımlara elverişli düz ve geniş arazi varlığı • Ulaşım ağlarının güçlendirilmesi • Mersin limanına yakınlığı		• Deprem riski bulunmaması • Ulaşım ağlarının güçlendirilmesi • Mersin limanına yakınlığı • Havaalanının yapılması • Mersin ve Konya ile hızlı tren hatlarının yapılıyor olması	• Tarımsal üretimin ekolojik yapıya uygun yapılmaması
Ekonomik Yapı			
• Gıda sektöründe gelişmiş olması • Bisküvi, Çikolata, Şekerli Mamuller Sektöründe rekabet gücünün yüksek olması • Meyve suyu üretiminde rekabet gücünün yüksek olması • Büyük firmaların bulunması; İstanbul Sanayi Odasının (İSO) hazırladığı "Türkiye'nin ilk ve ikinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması"nda (2017) ilk 500'de 1, ikinci 500'de 3 firmanın yer alması. • Gerekli altyapıları hazır olan yeterli OSB alanının bulunması ve 2. OSB'nin yapılacak olması • Elma üretiminde önemli bir konumda olması • Alternatif turizm potansiyellerinin bulunması	• Düşük teknolojili ürünlerin üretilmesi • Ar-Ge ve yenilikçilik faaliyetlerinin az olması • Sektörel çeşitlenmenin sağlanamaması • İşbirliğinin zayıf olması	• Enerji ihtisas endüstri bölgesinin kurulum aşamasında olması • Rüzgâr ve güneş enerjisi potansiyellerinin yüksek olması • Ticaret yeteneğinin fazla olması • Serbest bölgenin kurulma aşamasında olması	• Tek sektörlü bir gelişim göstermesi • Katma değeri yüksek ürünlerin yetiştirilmemesi • Tarımsal örgütlenmenin sağlanamaması
Demografik, Sosyal ve Kültürel Yapı			
• Üniversitenin olması	• Kültür ve sanat etkinliklerinin yetersiz olması • Sosyal altyapının yetersiz olması		• Kuraklık • Hava kirliliğinin fazla olması • Sosyal sorunların fazla olması

13. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

- Önemli yatırım kararları alınan Karaman merkezde; Serbest Bölge, 2. OSB, Tarıma Dayalı İhtisas (Süt Sığırcılığı) Organize Sanayi Bölgesi, Enerji İhtisas Organize Sanayi Bölgesi, Karaman Havaalanı gibi projeler uygulama aşamasındadır. Söz konusu projelerin tamamlanması ile ciddi bir ivme kazanması beklenen karaman ekonomisinin tek sektörlü ve kırılgan yapıdan kurtarılıp sektörel çeşitlenmenin sağlandığı daha güçlü bir yapıya dönüştürülmesi gerekmektedir.
- Karaman ilinde oransal farklılıklar olmasına karşın bütün alt sektörlerin rekabetçilik düzeyleri orta seviyede görünmektedir. Özellikle bölge dışından ve ithal hammaddeyi yoğun olarak kullanan ve lojistik giderleri daha yüksek sektörlerin rekabetçilik seviyeleri daha düşüktür. Palm yağı, kakao ve glikoz gibi girdileri yüksek oranlı kullanan, emek yoğun çalışan Bisküvi –kek- çikolata ve yan ürünleri imalatında katma değeri yüksek fonksiyonel gıda üretimi gibi katma değeri yüksek gıda ürünlerinin üretimine geçişin planlanması önem arz etmektedir. Bu konuda Ar-ge ve fizibilite çalışmaları yapılmalıdır.
- Düşük teknoloji ürünlerin üretildiği Karaman imalat sanayisinde teknoloji düzeyinin artırılması için gerekli çalışmalar yapılmalıdır. Bununla birlikte Ar-Ge faaliyetleri ve yenilikçilik konusunda yürütülecek çalışmaların yanı sıra marka oluşturmaya yönelik işbirlikleri sağlanmalıdır.
- Elma üretiminde önemli konumda olan Karaman; 2018 yılı verilerine göre Türkiye’de en fazla elma ağacına sahip olmasına rağmen elma üretiminde 2.sırada yer almıştır. Bu durum elma üretiminde verimliliğin artırılması gerektiğini göstermektedir. Ayrıca elma üretiminden elde edilen gelirlerin artırılması için işleyerek katma değeri daha yüksek ürünlere dönüştürülmesi sağlanabilir.
- Karaman ili zengin tarihi ve doğal güzellikleri ile birçok turizm türüne ev sahipliği yapacak nitelikte olmasına rağmen sahip olduğu potansiyelleri ekonomik faaliyete yeterince dönüştürebilmiş değildir. Bölgenin turizm potansiyelinin bir destinasyon şeklinde planlanması ve Konya, Mersin, Antalya, Nevşehir ve Aksaray ile entegre edilmesine yönelik projeler üretilmelidir. Ayrıca gerekli olan altyapı ve tesis ihtiyaçlarının giderilerek potansiyel değerlerin turizme kazandırılması gerekmektedir.
- Sosyal ve kültürel faaliyetlerin yetersiz olması, bir takım sosyal sorunların fazlalığı ilgili kesimlerce üzerinde durulması gereken bir husustur. İl merkezlerinde çocuk ve gençlere yönelik etkinliklerin artırılması, sosyal altyapı eksikliklerinin tamamlanması, ailelere yönelik bilinçlendirme çalışmalarının yürütülmesi gerekmektedir. Bunun yanı sıra kamu kurumları ve özel sektörün sosyal sorumluluk projelerine ağırlık vermesi gerektiği düşünülmektedir.
- Karaman Merkeze bağlı köylerde teknik altyapı eksikliklerinin çok fazla olduğu tespit edilmiştir. Kırsal kesimde yaşam standartları yükseltilmeli ve temel ihtiyaçlar giderilmeli ayrıca kırsalın temel kamu hizmetlerine erişimi artırılmalıdır.